

Lovforslag nr. L 19. Fremsat den 3. oktober 2001 af skatteministeren (Frode Sørensen)

Forslag

til

Lov om ændring af momsloven¹⁾ og lønsumsafgiftsloven

(Ændringer af regler om betalingspligtige personer m.v., ændringer som følge af tilpasning til 6. momsdirektiv og andre ændringer)

§ 1

I lov om merværdiafgift (momsloven), jf. lov-bekendtgørelse nr. 804 af 16. august 2000, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 1299 af 20. december 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Afgift efter denne lov betales til staten.«.

2. I § 3, stk. 3, 1. pkt., udgår: »afgiftspligtige«.

3. § 5, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Udtagning af gaver til virksomhedens eget brug og reklameartikler og lignede til en værdi af 100 kr. eller mindre, ekskl. afgift, og vareprøver sidestilles ikke med en levering.«.

4. I § 13, stk. 1, nr. 16, udgår: »og turistkontorens oplysnings- og informationsvirksomhed og lign«.

5. I § 15, stk. 1, ændres »stk. 2« til: »stk. 2 - 4«.

6. § 15, stk. 2, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Leveringsstedet er her i landet for følgende ydelser, der leveres fra et andet EU-land til afgiftspligtige personer her i landet, medmindre ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes uden for EU:

1) Hel eller delvis overdragelse af ophavsret-tigheder, licensrettigheder, retten til vare-

mærker, fællesmærker og mønstre og andre lignende rettigheder.

2) Reklameydelser.

3) Ydelser fra rådgivningsvirksomheder, inge-niører, projekteringsvirksomheder, advoka-ter og revisorer samt andre lignende ydelser, databehandling og meddelelse af oplysnin-ger.

4) Påtagelse af forpligtigelse til helt eller delvis at undlade udøvelse af en erhvervsmæssig virksomhed eller brug af en af de rettighe-der, der er omhandlet i dette stykke.

5) Bank-, finansierings- og forsikringsvirk-somhed, bortset fra udlejning af bankbøks.

6) Levering af arbejdskraft.

7) Udlejning af løsøregerstande, bortset fra transportmidler.

8) Ydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, når formidlerens virksomhed vedrører leve-ring af ydelser som omhandlet i dette stykke.

9) Teleydelser.

Stk. 3. Leveringsstedet for de ydelser, der er nævnt i stk. 2, er her i landet, når de leveres fra steder uden for EU til personer etableret her i landet, såfremt ydelsen faktisk benyttes eller ud-nyttes her i landet.

Stk. 4. Leveringsstedet for de ydelser, der er nævnt i stk. 2, og som leveres af en afgiftspligtig

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 2000/65/EF om ændring af direktiv 77/388/EØF for så vidt angår bestemmelse af betalingspligten for merværdiafgiften (EF-Tidende 2000, L 269/45) og tilpasser momsloven til Rådes direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 (EF-Tidende 1977, L 145/1) med senere ændringer.

person etableret her i landet, er ikke her i landet i følgende tilfælde:

- 1) Når ydelsen leveres til en person etableret her i landet, såfremt ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes uden for EU.
- 2) Når ydelsen leveres til en afgiftspligtig person etableret i et andet EU-land.
- 3) Når ydelsen leveres til en ikke-afgiftspligtig person etableret i et andet EU-land, såfremt ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes uden for EU.
- 4) Når ydelsen leveres til en person etableret uden for EU, medmindre ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes her i landet.«

7. §§ 16, 17 og 18 affattes således:

»§ 16. Leveringsstedet for udlejning af transportmidler er ikke her i landet, hvis transportmidlet faktisk benyttes uden for EU.

Stk. 2. Leveringsstedet for udlejning af transportmidler er her i landet, når ydelsen leveres af en afgiftspligtig person etableret uden for EU, og transportmidlet faktisk benyttes her i landet.

§ 17. Leveringsstedet for ydelser er her i landet, når ydelsen vedrører fast ejendom, der er beliggende her, herunder ydelser fra ejendoms-mæglere, ejendomshandlere og sagkyndige, samt arkitekters og tilsynsførendes ydelser vedrørende forberedelse eller samordning af byggearbejder. Leveringsstedet for ydelser vedrørende fast ejendom, der er beliggende i udlandet, er ikke her i landet.

§ 18. Leveringsstedet for følgende ydelser er her i landet, når ydelsen faktisk præsteres her, og ikke her i landet, når ydelsen faktisk præsteres i udlandet:

- 1) Aktiviteter inden for kunst og kultur, sport, underholdning, undervisning, videnskab og lignende.
- 2) Sagkyndig vurdering af løsøregenstande, jf. dog stk. 2.
- 3) Arbejde udført på løsøregenstande, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Leveringsstedet for sagkyndig vurdering af løsøregenstande samt arbejde udført på løsøregenstande er ikke her i landet, når aftageren af ydelsen er registreret for merværdiafgift i et andet EU-land og varerne forsendes eller transporteres til udlandet. Leveringsstedet er dog her i landet, når ydelsen præsteres i et andet EU-land og varen forsendes eller transporteres

ud af det pågældende EU-land, når aftageren af ydelsen er registreret her.«

8. I § 21 ændres »§ 18« til: «§ 15, stk. 2«.

9. I § 21, nr. 3, ændres to steder »er afgiftspligtig« til: »foretages«.

10. § 23, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Udstedes faktura over en leverance, anses faktureringsstidspunktet som leveringstidspunkt, hvis faktura udstedes tidligst 1 måned inden eller senest 1 måned efter leveringens afslutning. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. anses faktureringsstidspunktet som leveringstidspunkt, når der for løbende leverancer udstedes en faktura, forudsat faktureringen højst sker for et år af gangen og tidligst udstedes en måned før leveringsperiodens påbegyndelse.«

11. I § 24, 2. pkt. udgår: »efter leveringen, men«.

12. I § 25, 3. pkt. udgår: »efter leveringen, men«.

13. I § 27, stk. 1, indsættes efter »vederlaget,«: »herunder tilskud, der er direkte forbundet med varens eller ydelsens pris,« og »heri« ændres til: »men«.

14. I § 34, stk. 1, nr. 16, udgår: »til provianteringsvirksomheder samt«.

15. I § 42, stk. 1, nr. 5, ændres »stk. 2,« til: »stk. 2 og 3,«.

16. I § 42, stk. 1, nr. 7, ændres »stk. 4, 6 og 7« til: »stk. 5, 7 og 8«.

17. Efter § 42, stk. 2, indsættes som nyt stk.:

»Stk. 3. Virksomheder kan uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 5, fradrage afgift af gaver til virksomhedens eget brug af en værdi på højst 100 kr., ekskl. afgift.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 4-8.

18. I § 42, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres i 1. pkt. »stk. 5« til: »stk. 6«.

19. I § 42, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres i 1. pkt. »stk. 4« til: »stk. 5«.

20. I § 43, stk. 2, nr. 3, tilføjes efter »årligt«: »pr. ejendom«.

21. § 46, stk. 1 affattes således:

»§ 46. Betaling af afgift påhviler den afgiftspligtige person, som foretager en afgiftspligtig levering af varer eller ydelser her i landet. Afgiften påhviler dog aftageren, når

- 1) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der har modtaget varen fra et andet EU-land ved en trekantshandel, jf. § 35, stk. 1, nr. 2, eller fra en virksomhed, der er etableret i udlandet,
- 2) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der får leveret og installeret eller monteret varer her i landet af en virksomhed, der er etableret i udlandet eller for dennes regning,
- 3) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der modtager en af de i § 15, stk. 2 og §§ 17 - 21 nævnte ydelser fra en virksomhed, der er etableret i udlandet,
- 4) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der modtager investeringsguld, der er pålagt afgift efter § 51 a eller af guld som råmetal eller som halvforarbejdede produkter, af en lødighed på 325 tusindedele eller derover.«.

22. § 46, stk. 6 affattes således:

»Stk. 6. Er en virksomhed registreret ved en herværende repræsentant efter § 47, stk. 2, hæfter denne og repræsentanten solidarisk for betaling af afgiften.«.

23. I § 46 indsættes efter stk. 7, som nyt stk.:

»Stk. 8. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om dokumentation for, at aftageren er betalingspligtig efter stk. 1.«.

24. § 47, stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Afgiftspligtige personer, der har forretningssted udenfor EU, og som er registreringspligtige efter stk. 1, skal registreres ved en person, der er bosiddende her i landet eller ved

en virksomhed, der har forretningssted her i landet. Det samme gælder, når den udenlandske virksomhed foretager erhvervelser af varer fra andre EU-lande. Virksomheden skal dog ikke registreres, når virksomheden kommer fra et land, med hvem Danmark har et retligt instrument vedrørende gensidig bistand med en retsvirkning, der svarer til reglerne i EU, eller når aftageren er gjort betalingspligtig efter § 46, stk. 1.«.

25. I § 47, stk. 4, 2. pkt. (et sted) og 3. pkt. (to steder) udgår »afgiftspligtige«.

26. I § 49, stk. 2, nr. 2, ændres »110.000« til: »170.000«.

27. I § 65, stk. 1, ændres »»efter § 46, stk. 1, nr. 3, 2. pkt.« til »efter § 46, stk. 1«.

§ 2

I lov om afgift af lønsum m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 15. september 1998, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 1299 af 20. december 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 2, nr. 3, ophæves.

Nr. 4. bliver herefter nr. 3.

2. I § 5, stk. 3, ændres »§ 4, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4« til: »§ 4, stk. 2, nr. 2 eller 3«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2002, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Skatteministeren fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet for § 1, nr. 2 og 25.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget gennemfører for det første et nyt momsdirektiv, som blev vedtaget af Rådet for den Europæiske Union den 17. oktober 2000. Gennemførelsen af direktiv 2000/65/EF om ændring af direktiv 77/388/EØF for så vidt angår bestemmelse af betalingspligten for merværdiafgiften (som er vedlagt som bilag 2) indebærer først og fremmest, at Danmark ikke længere kan kræve at EU-virksomheder, som er etableret i en anden medlemsstat, skal registreres ved en fiskalrepræsentant, når de udfører momspligtige leverancer her i landet.

Forslaget ændrer for det andet reglerne om betalingspligtige personer i momsloven, således at det som en generel regel altid er virksomheden her i landet, som skal afregne og betale momsen ved køb af varer eller ydelser fra virksomheder, der er etableret i udlandet. Udvidelsen af anvendelsesområdet for den omvendte betalingspligt i momsloven er begrundet i et ønske om at styrke afgiftsopkrævningen i forhold til momspligtige leverancer fra udlandet.

For det tredje tilpasser lovforslaget nogle bestemmelser i momsloven til de tilsvarende bestemmelser i 6. momsdirektiv, såvel sprogligt som indholdsmæssigt.

For det fjerde indeholder forslaget nogle få andre forslag, herunder et forslag om regulering (efter prisudviklingen) af momsregistreringsgrænsen for blindes salg af varer og ydelser, samt et forslag om, at der, som led i bekæmpelse af svig på momsområdet, indsættes en værnsregel mod forudfakturering, ved at skabe større tidsmæssig overensstemmelse mellem fakturaudstederens angivelse og betaling af moms og fakturamodtagerens momsfradrag.

Endelig indeholder forslaget en konsekvensændring af lønsumsafgiftsloven, idet forslaget om, at turistkontorenes oplysnings- og informationsvirksomhed bliver momspligtig, bevirker, at der ikke længere skal betale lønsumsafgift af denne virksomhed.

2. Forslag til nye regler om den fiskale repræsentant

Kommissionen fremsatte den 27. november 1998 et forslag (KOM(98)600) om at ændre reglerne i artikel 21 i 6. momsdirektiv om betalingspligten for momsen. Det centrale punkt i forslaget var afskaffelsen af medlemslandenes mulighed for at kræve, at en momspligtig virksomhed fra en anden EU-medlemsstat skal registreres ved en person eller virksomhed i indlandet (den fiskale repræsentant). Baggrunden for forslaget var Kommissionens rapport om det såkaldte SLIM-initiativ (Simpler Legislation for the Internal Market), som Rådet godkendte den 27. november 1997. I rapporten anbefales det af hensyn til Det Indre Marked at lempe på reglerne om den fiskale repræsentant, som betegnes som en økonomisk byrde for især de små- og mellemstore virksomheder i EU. Kommissionens forslag blev ved dets offentliggørelse sendt i høring i en række danske organisationer, som alle var positive overfor Kommissionens forslag, idet de bl.a. anførte at afskaffelsen af den fiskale repræsentant ville forbedre handelsvilkårene i Det Indre Marked.

I overensstemmelse med det nye direktiv jf. artikel 21, stk. 2, litra a, foreslår regeringen, at der ikke længere i momsloven skal stilles krav om, at EU-virksomheder, der er etableret i en anden medlemsstat, og som er betalingspligtige for momsen, skal registreres ved en fiskalrepræsentant ved udførelse af momspligtigt salg i Danmark. Fremover skal det være op til den enkelte virksomhed selv at afgøre, om den vil registreres ved en repræsentant, der herefter kan fungere som kontaktperson til de danske told- og skattemyndigheder. Fiskalrepræsentanten kan enten være en person, der bor her i landet, eller en virksomhed, der har sit forretningssted her i landet. Ændringen af reglerne om fiskalrepræsentanten i momsloven betyder, at de danske told- og skattemyndigheder fremover vil skulle kommunikere direkte med de virksomheder, som ikke vælger at registreres ved en fiskalrepræsentant.

I overensstemmelse med direktivet, jf. direktivets artikel 21, stk. 2, litra b, samt stk. 3, opretholdes kravet om registrering ved en fiskalrepræsentant overfor virksomheder, der kommer fra et land udenfor EU.

Som det allerede er tilfældet i dag, skal virksomheden og fiskalrepræsentanten hæfte solidarisk for betalingen af moms. Pligten til at lade sig registrere ved en fiskalrepræsentant bortfalder dog i alle de tilfælde, hvor aftageren er gjort betalingspligtig, eller hvor der med etableringslandet eksisterer en aftale om administrativ bistand på momsområdet svarende til EU's regler. Danmark har hidtil kun indgået en aftale af et sådant omfang med Færøerne, Grønland, Norge og Island.

3. Forslag om udvidet brug af den omvendte betalingspligt

Regeringen foreslår i overensstemmelse med direktivets artikel 21, stk. 1, litra a, at udvide det eksisterende anvendelsesområde for den omvendte betalingspligt, således at reglen fremover finder anvendelse på alle momspligtige leverancer af varer og ydelser til virksomheder her i landet, der udføres af virksomheder etableret i udlandet.

Hovedreglen i den danske momslov er, at det er leverandøren af varen eller ydelsen, som er ansvarlig for, at der bliver betalt moms af enhver momspligtig transaktion, jf. momslovens § 46, stk. 1. Hovedreglen finder imidlertid i flere tilfælde ikke anvendelse, når sælgeren af den momspligtige vare eller ydelse er etableret i udlandet. Betalingspligten vendes derimod om, således, at det er den herboende aftager, som skal afregne og betale momsen for ydelsen eller varen (omvendt betalingspligt). Reglen om omvendt betalingspligt anvendes dog alene på salg til afgiftspligtige personer, dvs. virksomheder, hvor det er muligt at gennemføre en efterfølgende afgiftskontrol. Private købere er således ikke omfattet af reglen. Baggrunden for indførelsen af omvendt betalingspligt har dels været hensynet til at sikre en ensartet behandling af visse typer af leverancer i alle EU-lande og dels hensynet til at sikre sig, at den betalingspligtige befinder sig indenfor rækkevidde af de nationale told- og skattemyndigheders jurisdiktionsområde. Hermed sikres staten mod indtægtstab ved manglende afregning og indbetaling af moms af den udenlandske leverandør. Den omvendte betalingspligt fritager endvidere told- og skattemyndighederne fra den vanskeligere og mere ressourcerelevende direkte kommunikation med de udenlandske virksomheder, som med det nye direktivs gennemførelse ikke længere skal registreres ved en herboende repræsentant. Virksomheden skal nemlig ikke momsregistreres for de transaktioner, hvor den danske virksomhed, som aftager varen eller ydelsen, er gjort betalingspligtig (den udenlandske virksomhed vil dog fortsat frivilligt kunne lade sig regi-

strere, eksempelvis med henblik på at kunne få godtgjort købsmoms fra indkøb af varer og ydelser her i landet). I stedet kan myndighederne henvende sig til den indenlandske aftager, der forventes at være mere fortrolig med den nationale lovgivning og administration. Den omvendte betalingspligt kan desuden give de danske virksomheder, der nu selv skal afregne momsen, fordel af en likviditetsgevinst. Likviditetsgevinsten opstår, fordi betalingsfristen i forhold til de udenlandske virksomheder oftest er kortere end kredittiden ved momsafregningen i forhold til de danske told- og skattemyndigheder.

Rækkevidden af den omvendte betalingspligt i momsloven er for hovedparten bestemt af EU-retten, jf. direktivets artikel 21, stk. 1, litra b. Den omvendte betalingspligt gælder således allerede i forhold til en lang række ydelser såsom konsulentbistand fra rådgivningsvirksomheder, advokater og revisorer eller ved grænseoverskridende transport og lastning af varer, jf. momslovens § 46, stk. 1, nr. 3.

6. momsdirektiv giver mulighed for at medlemsstaten kan anvende reglen i videre omfang, jf. direktivets artikel 21, stk. 1, litra a. Danmark har dog hidtil kun i yderligere ét tilfælde valgt at anvende reglen om omvendt betalingspligt, nemlig i forbindelse med levering og installering eller montering af varer her i landet. Efter momslovens § 46, stk. 1, nr. 2, er den danske aftager således altid betalingspligtig, når denne er momsregistreret i Danmark og leverancen udføres af en virksomhed etableret i et andet EU-land, eller for dennes regning.

Med udvidelsen af anvendelsesområdet foreslår regeringen imidlertid at gøre den omvendte betalingspligt til hovedreglen, når det gælder momspligtigt salg til virksomheder her i landet, der udføres af udenlandske virksomheder etableret i udlandet. Udvidelsen betyder, at følgende momspligtige ydelser, såfremt de leveres af virksomheder, der er etableret i udlandet, også vil blive omfattet af reglen om omvendt betalingspligt:

- Byggeydelser.
- Aktiviteter inden for kunst og kultur, sport, underholdning, undervisning, videnskab og lignende.
- Sagkyndig vurdering af løsørengenstande og arbejde udført på løsørengenstande.
- Transportydelser.
- Ydelser knyttet til transport.

Som eksempler på byggeydelser, der vil blive berørt, kan nævnes tømre-, murer- og snedkerarbejde (reparationer) udført af udenlandske håndværkere på ejendomme i Danmark, jf. momslovens § 16.

Aktiviteter inden for kunst og kultur, sport, underholdning, undervisning, videnskab og lignende vil typisk være arrangementer af f.eks. kunststillinger, konferencer eller opvisning over for publikum, f.eks. ballet, teater eller koncerter, jf. momslovens § 17, stk. 1, nr. 1.

Sagkyndig vurdering og arbejde udført på løsøre- genstande omfatter vurderinger af udenlandske syns- og skønsmand og dels reparationsarbejder, service- ring eller montering af varer i eller på køretøjer, fartø- jer eller andre løsøre- genstande her i landet, jf. moms- lovens § 17, stk. 1, nr. 2 og 3. Udvidelsen skal her ses i sammenhæng med, at reglen om den omvendte betalingspligt i forhold til denne type ydelser allerede gælder i de tilfælde, hvor ydelsen præsteres i et andet EU- land og siden forsendes eller transporteres ud af det pågældende EU-land til en aftager her i landet.

Transportydelser omfatter alle former for transport af både passagerer og varer, jf. momslovens § 19. Ud- videlsen skal ses i sammenhæng med, at reglen om den omvendte betalingspligt allerede gælder i de til- fælde, hvor aftageren er registreret her i landet, og hvor varer transporteres mellem to forskellige EU- lande, jf. momslovens § 19, stk. 2 og 3.

Ved ydelser knyttet til transport drejer det sig typisk om lastning, losning, omladning og lign., jf. momslo- vens § 20, stk. 1. Udvidelsen skal også her ses i sam- menhæng med, at reglen om den omvendte betalings- pligt allerede gælder i de tilfælde, hvor ydelsen knyt- ter sig til en transport af varer med afgang og ankomst i to forskellige EU-lande, og hvor aftageren er regi- streret her i landet, jf. momslovens § 20, stk. 2.

Udvidelsen betyder tillige, at salg af varer til danske virksomheder, når de leveres af en udenlandsk virk- somhed, som ikke er etableret her i landet, bliver om- fattet af reglen om omvendt betalingspligt. Udvidel- sen får betydning for de tilfælde, hvor en virksomhed, der er etableret i udlandet, køber en vare fra en dansk virksomhed og herefter videresælger varen til en an- den dansk virksomhed uden at varen på noget tids- punkt forlader landet. Udvidelsen får også betydning for de tilfælde, hvor virksomheden, der er etableret i udlandet, overfører og oplægger varer på et lager her i landet, for siden løbende at fraføre varer fra lageret ved salg til danske virksomheder. Den udenlandske virksomhed vil ikke længere skulle opkræve moms i forbindelse med det videre salg her i landet, idet betalingspligten nu hviler på den danske kunde. Udvidel- sen af den omvendte betalingspligt fritager dog ikke virksomheden fra registreringspligt i forbindelse med overførelsen af varerne til lageret her i landet.

Udvidelsen af anvendelsesområdet for den om- vendte betalingspligt forventes generelt set at få den største betydning for udenlandske virksomheders le- verancer af byggeydelser her i landet. For så vidt an- går udvidelsen til aktiviteter inden for kunst og kultur, sport, undervisning, videnskab og lignende vil mange af disse ofte være momsfrataget eller salget vil gå til private personer, der ikke kan gøres betalingspligtige. Ved et samtidig salg til både private og afgiftspligtige virksomheder, f.eks. i forbindelse med afholdelse af en konference i Danmark, vil den udenlandske virk- somhed stadig være betalingspligtig for den del af momsen, som vedrører salg til private. Virksomheden kan af den grund heller ikke undgå at blive momsregi- streret.

Regeringen foreslår, at anvendelsesområdet for den omvendte betalingspligt i momslovens § 46, stk. 1, også kommer til at gælde salg til virksomheder, der ikke er momsregistreret. Det betyder eksempelvis, at en tandlæge vil skulle afregne momsen, hvis denne får leveret og installeret eller monteret et nyt apparat af en udenlandske leverandør. Momskontrollen vil i for- hold til de ikke-momsregistrerede virksomheder blive integreret i den øvrige afgiftskontrol, idet disse som regel vil være registreret med andre pligter overfor told- og skattemyndighederne. Myndighederne vil i forbindelse med kontrollen af f.eks. lønsumsafgiften samtidig kunne gennemføre en moms kontrol hos disse virksomheder. Selvom en afgiftspligtig person ikke skulle være registreret med pligter hos told- og skatte- myndighederne, har disse via kontrollhjernen i moms- lovens § 74 adgang til at gennemføre en stikprøve- kontrol.

Det foreslås endvidere, at reglen om den omvendte betalingspligt også skal gælde for leverancer fra lande uden for EU. Hidtil har alene EU-virksomheder været omfattet af reglen om omvendt betalingspligt i forhold til de i § 46, stk. 1 nævnte leverancer af ydelser og va- rer. Ved også at lade leverancer fra tredjelande være omfattet af reglen om omvendt betalingspligt udeluk- kes risikoen for misforståelser i situationer, hvor den danske virksomhed får leveret ydelser eller varer af virksomheder fra lande både i og udenfor EU. Forsla- get betyder, at en dansk virksomhed, der f.eks. får le- veret og installeret eller monteret et apparatur, kan være sikker på, at det, uanset om leverancen kommer fra Mexico eller Tyskland, altid er den, som skal af- regne momsen med de danske told- og skattemyndig- heder.

4. Tilpasning til 6. momsdirektiv.

Formålet med forslaget er hovedsagelig at tilpasse visse bestemmelser i momsloven til de tilsvarende i 6. momsdirektiv (Rådets direktiv nr. 77/388/EØF), såvel sprogligt som indholdsmæssigt.

Ved den sidste større revision af momsloven i 1994 blev loven i vid udstrækning tilpasset 6. momsdirektiv. Imidlertid er der senere blevet rejst kritik af den måde, hvorpå 6. momsdirektiv er gennemført i loven, blandt andet i forbindelse med en dom afsagt af Østre Landsret den 26. januar 2000 (UFR 2000.1000Ø), hvor to bowlingcentre fik medhold i, at de var fritaget for moms efter ordlyden af den da gældende momslovs bestemmelser, uanset at de tilsvarende bestemmelser i 6. momsdirektiv fastsatte momspligt. Momsloven er senere blevet bragt i overensstemmelse med direktivet på dette punkt.

På baggrund af kritikken blev der i maj 2000 nedsat en arbejdsgruppe i Skatteministeriet, der skulle foretage en sammenlignende gennemgang af momsloven og 6. momsdirektiv, med henblik på at identificere sproglige og andre forskelle, der medfører eller kan medføre retlige uoverensstemmelser mellem lovens og direktivets bestemmelser. I arbejdsgruppen deltog repræsentanter fra advokat- og revisororganisationer.

Arbejdsgruppen afgav en rapport den 2. juli 2001. I rapporten anbefales ændringer af en række bestemmelser i momsloven. Nogle af anbefalingerne er begrundet med, at de gældende bestemmelser vurderes ikke i fornødent omfang at afspejle tilsvarende bestemmelser i direktivet, andre med, at det vurderes hensigtsmæssigt at anvende nogle bestemmelser, som direktivet giver mulighed for, at medlemslandene kan anvende, men som Danmark ikke hidtil har anvendt. Endelig anbefaler gruppen nogle præciseringer af lovteksten.

Forslaget indeholder de ændringer af momsloven, som arbejdsgruppen har anbefalet.

De væsentligste forslag til ændringer, som udspringer af ovennævnte arbejdsgruppes rapport er følgende:

A. Fællesregistrering

Efter gældende regler er det kun afgiftspligtige personer, der kan registreres under ét (fællesregistrering). 6. momsdirektiv giver i art. 4, stk. 4, imidlertid også medlemslandene mulighed for at tillade, at ikke afgiftspligtige personer indgår i en fællesregistrering med en afgiftspligtig person.

Det nuværende krav om, at der skal være afgiftspligtige aktiviteter i et selskab m.v. for at det kan indgå i en fællesregistrering, betyder dog reelt set meget

lidt, idet det er relativt let for ikke afgiftspligtige personer at indlægge en beskeden afgiftspligtig aktivitet i selskabet m.v., såfremt de ønsker at indgå i en fællesregistrering. På baggrund heraf forslås det, at kravet fjernes, således at adgangen til fællesregistrering udvides, så også afgiftspligtige personer og ikke afgiftspligtige personer (f.eks. et holdingselskab uden afgiftspligtige aktiviteter) kan registreres under ét.

Direktivet fastsætter, at kun personer, der er retligt selvstændige, men som finansielt, økonomisk og organisatorisk er nært forbundne, kan registreres under ét. I momsloven fastholdes derfor bestemmelsen om, at tilladelse til fællesregistrering er betinget af, at den ene person gennem direkte eller indirekte besiddelse af samtlige aktier m.v. ejer den eller de andre personer, der indgår i fællesregistreringen.

B. Gaver af ringe værdi

6. momsdirektiv fastsætter i art. 5, stk. 1, at gaver af ringe værdi til virksomhedens eget brug ikke sidestilles med en levering, hvilket betyder, at virksomheden opretholder fradragsretten for moms af indkøb, når sådanne gaver gives væk.

I den gældende momslov defineres gaver til virksomhedens eget brug som reklameartikler, dvs. i praksis gaver, som er påført virksomhedens navn, logo eller lignende, og som udleveres til en ubestemt personkreds. Virksomhedens udgifter til andre gaver er anset som værende udgifter på linie med repræsentation, og efter loven er der i overensstemmelse med bestemmelserne i 6. momsdirektiv ikke fradrag for repræsentationsudgifter.

Det foreslås på linie med arbejdsgruppens anbefaling, at definitionen af gaver til virksomhedens eget brug ændres, således at også gaver, som en virksomhed giver til forretningsforbindelser, kunder og lignede, bliver anset som værende til virksomhedens eget brug, og derved omfattet af bestemmelsen. Ligesom den gældende bestemmelse vurderes den foreslåede bestemmelse at være i overensstemmelse med 6. momsdirektiv.

C. Rejsebureauer m.v.

Arbejdsgruppen har vurderet, at den gældende momsfrigtagelse af turistkontorers oplysnings- og informationsvirksomhed ikke har tilstrækkelig hjemmel i 6. momsdirektiv. Det foreslås derfor, at bestemmelsen ophæves.

Ændringen vil kun have beskeden praktisk betydning, idet turistkontorer som oftest ikke leverer mod betaling, men er finansieret ved momsfri tilskud m.v.

D. Leveringssted for visse ydelser

Hovedreglen for leveringsstedet (beskatningsstedet) for ydelser er fastsat i momslovens § 15, stk. 1. Den væsentligste undtagelse fra denne regel findes i lovens § 18. For at få større sammenhæng i bestemmelserne foreslås det, at bestemmelserne i § 18 flyttes hen i umiddelbar tilknytning til hovedreglen.

Samtidig foreslås det, at alle de muligheder, som 6. momsdirektiv i art. 9, stk. 3, giver medlemslandene for at flytte leveringsstedet til det faktiske forbrugsland, anvendes, og bestemmelser herom indsættes i loven.

Det foreslås endvidere, at leveringsstedet for formidlingsydelser i lovens § 21, stk. 1, nr. 3, tilpasses ordlyden i 6. momsdirektivs art. 28b, punkt E, nr. 3, idet den gældende ordlyd kan indebære en risiko for, at leveringsstedet fastlægges forskelligt i Danmark og i andre EU-lande.

- Af mindre vidtgående rækkevidde foreslås det,
- at overflødige bestemmelser i §1 udgår, således at det her alene bestemmes, at afgiften efter loven betales til staten,
 - at ordlyden i bestemmelsen om leveringstidspunkt for intern EU-handel tilpasses ordlyden i direktivet (art. 28d, stk. 1 - 4),
 - at det som i direktivet (art. 11 A, stk. 1, litra a) præciseres i loven, at tilskud, der er direkte forbundet med varens eller ydelsens pris, er en del af afgiftsgrundlaget, og
 - at bestemmelsen om salg af proviant m.v. til skibe og fly tilpasses direktivet (art. 15, stk. 4 og 7), således at momsfrigtagelsen kun gælder det direkte salg fra provianteringsvirksomheder til fly og skibe, og ikke som i gældende regler også salget af varerne til provianteringsvirksomhederne.

5. Andre ændringer

Det foreslås, at der sker en regulering (efter prisudviklingen) af den årlige omsætningsgrænse for momsregistrering ved blindes salg af varer og ydelser, således at grænsen forhøjes fra 110.000 kr. til 170.000 kr.

Som led i de fortsatte bestræbelser på at imødegå momsunddragelser foreslås det endvidere, at der i loven indsættes en værnsregel mod forudfakturering. Artikel 10 i 6. momsdirektiv fastslår som udgangspunkt, at det er leveringstidspunktet, der er afgørende for, hvornår momsen skal beregnes. Efter direktivet kan medlemsstaterne dog selv fastlægge nærmere regler om leveringstidspunktet. I Danmark har vi valgt, jf. den gældende bestemmelse i § 23, stk. 2, at anvende faktureringstidspunktet som "leveringstidspunkt". Den eneste betingelse er, at fakturaen udstedes inden

eller snarest efter leveringen. Det er således efter bestemmelsen tilladt, at fakturere forud for leveringstidspunktet og i princippet også lang tid, før den egentlige levering finder sted.

Der har imidlertid været en række tilfælde, hvor denne regel er blevet misbrugt til uberettiget udbetaling af negativ moms m.v., idet moms ikke afregnes af sælger, hvorimod køber fratrækker momsen. Endvidere har der været tilfælde, hvor sælger, uanset at der er udstedt faktura, ikke angiver moms før levering finder sted, og hvor køber straks fratrækker momsen på grundlag af den modtagne faktura. Omgåelse af reglerne opdages som regel kun ved efterfølgende kontrol, hvor "skaden" er sket.

Det foreslås, at betingelserne for anvendelse faktureringstidspunktet som leveringstidspunkt strammes, således at dette kun er tilladt, når der udstedes faktura tidligst 1 måned inden eller senest 1 måned efter leverings afslutning, dog således at fakturering for løbende leverancer, f.eks. abonnementer, fortsat kan ske. Forslaget vil indebære en større tidsmæssig overensstemmelse mellem tidspunktet for fakturaudstedens angivelse og betaling af moms og fakturamodtagerens momsfradrag, og herved give told- og skattemyndighederne bedre mulighed for at gennemføre en effektiv kontrol.

Det foreslås endeligt præciseret i loven, at som investeringsgode anses reparation og vedligeholdelse af fast ejendom til et samlet beløb af mere end 75.000 kr. årligt, pr. ejendom. Denne præcisering er i overensstemmelse med gældende praksis.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Afskaffelsen af pligten til at udpege en fiskalrepræsentant forventes ikke at få nævneværdige konsekvenser for provenuet. Det kan dog ikke afvises, at afskaffelsen i de tilfælde, hvor den omvendte betalingspligt ikke finder anvendelse, vil kunne få afledte inddrivelsesmæssige konsekvenser. Når inddrivelsesbestræbelserne i den indledende fase skal udfoldes direkte over for den udenlandske virksomhed frem for gennem en herboende repræsentant, vil inddrivelse være forbundet med en øget risiko for at mislykkes.

Forslaget om en udvidet brug af reglen om omvendt betalingspligt vil i visse tilfælde betyde en mindre likviditetsgevinst for staten. Såfremt den udenlandske virksomhed har månedspåligtig afregning, vil den efter gældende regler angive moms den 25. i måneden efter transaktionen. Det samme gælder for den danske virksomhed, hvis den har et positivt momstilsvaret og månedlige afgiftsperioder. I så fald er der ingen provenueeffekt. Er momstilsvaret negativt, vil den danske virksomhed

somhed normalt angive det negative tilsvaret den 1. i måneden og senest den 22. få udbetalt det negative tilsvaret. Tilskyndelsen til at fremskynde momsangivelsen bortfalder imidlertid ved den omvendte betalingspligt og staten vil ikke fremover få det likviditetstab, der opstår som følge af at virksomheden kan få udbetalt den negative moms den 22. Staten vil således få en likviditetsforbedring i 3 dage. Omfanget af likviditetsforbedringen kan kun vanskeligt opgøres, men skønnes med en betydelig usikkerhed at være af beskeden størrelse.

Forslaget om, at også andre gaver af mindre værdi til virksomhedens eget brug end mindre reklameartikler ikke sidestilles med en levering, skønnes at give staten et provenutab på ca. 25 mill. kr. årligt.

Den foreslåede forhøjelse af omsætningsgrænsen for blindes salg af varer og ydelser skønnes at medføre et provenutab for staten på ca. 1 mill. kr. efter skat årligt.

Værnsreglen mod forudfakturering skønnes at medføre et merprovenu for staten, i det omfang misbrug af reglerne om forudfakturering begrænses. Det er imidlertid ikke muligt at foretage et rimeligt skøn over merprovenuet.

De øvrige ændringer skønnes kun at have meget beskeden økonomiske konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget om en udvidet brug af reglen om omvendt betalingspligt vil give danske virksomheder en likviditetsgevinst. Likviditetsgevinsten opstår, fordi den gennemsnitlige kredittid ved momsafregningen i de fleste tilfælde vil være længere end betalingsfristen ved køb af varer hos udenlandske virksomheder. For store virksomheder med en omsætning over 10 mill. kr. årligt er den gennemsnitlige kredittid 40 dage, for mellemstore virksomheder er den 85 dage og for små virksomheder med en omsætning under 1 mill. kr. er den 151 dage. Udenlandske virksomheder får et tilsvarende likviditetstab, men de sparer samtidig omkostningerne til den fiskale repræsentant. Ændring af reglerne om den fiskale repræsentant vil således give virksomheder fra andre EU-lande mulighed for at reducere de administrative byrder ved helt at fravælge den fiskale repræsentant her i landet. Det betyder til gengæld, at de danske virksomheder, der i dag fungerer som de udenlandske virksomheders fiskale repræsentant i Danmark, vil få et betydeligt omsætningsstab.

Forslaget om, at også andre gaver af mindre værdi til virksomhedens eget brug end reklameartikler ikke

sidestilles med en levering, vil mindske erhvervenes omkostninger med ca. 25 mill. kr. årligt.

Forslaget om forhøjelse af momsregistreringsgrænsen for blindes salg af varer og ydelser vil give blinde en øget indtægt på i alt ca. 1 mill. kr. efter skat årligt.

De øvrige ændringer skønnes ikke at have nævneværdige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Administrationen af den udvidede ordning med omvendt betalingspligt foreslås bygget op omkring de regler og procedurer, som allerede anvendes på dette område. Er den betalingspligtige aftager en registreret virksomhed skal afgiften angives som dels salgs- og dels købsmoms i den sædvanlige momsangivelse. Har virksomheden fuld fradragsret går momstilsvaret for den pågældende leverance i nul. Forslaget om en udvidet brug af den omvendte betalingspligt vurderes således ikke at medføre nævneværdige omkostninger for de momsregistrerede virksomheder. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at anvende test- eller fokuspanel.

Er den danske virksomhed ikke momsregistreret, vil den skulle følge reglerne i momslovens § 65, hvorefter der skal føres et regnskab, der kan danne grundlag for opgørelsen og kontrollen af afgiften. Afgiftsperioden er i dette tilfælde et kvartal. Senest 1 måned og 10 dage efter udløbet af den afgiftsperiode, hvor der er foretaget det betalingspligtige køb, skal virksomheden til de statslige told- og skattemyndigheder angive størrelsen af de afgiftsbeløb, der skal betales for afgiftsperioden. Afgiften forfalder tilsvarende til betaling 1 måned efter afgiftsperiodens udløb og skal indbetales senest 10 derefter. Virksomheder, der ikke er momsregistrerede, er allerede i dag gjort betalingspligtige ved køb af en række af ydelser, herunder f.eks. advokat-, revisor-, bank- og forsikringsydelser, jf. momslovens § 18. Herudover betaler de erhvervsessmoms ved erhvervelse af varer fra udlandet over en vis værdi. I betragtning af, at virksomheder, der ikke skal momsregistreres, allerede er pålagt lignende pligter efter momsloven, vurderes lovforslaget kun i begrænset omfang at medføre nye administrative byrder. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at anvende test- eller fokuspanel.

Ændringerne vedrørende tilpasning af momsloven til 6. momsdirektiv skønnes ikke at have nævneværdige konsekvenser for erhvervslivet. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at anvende test- eller fokuspanel.

Administrative konsekvenser for staten

Gennemførelse af den del af lovforslaget, som angår ændring af reglerne om den fiskale repræsentant og omvendt betalingspligt, skønnes at medføre engangsudgifter i Told*Skat på 4 mill. kr. til edb-udvikling og information. Til den løbende administration og kontrol skønnes at skulle bruges 10 årsværk og ca. 0,4 mill. kr. årligt til oversættelser og information.

Forslaget vedrørende tilpasning af momsloven til 6. momsdirektiv skønnes at medføre engangsudgifter til information på 20.000 kr. Herudover indebærer forslagene ikke administrative merudgifter for det offentlige.

Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Loven gennemfører Rådets direktiv 2000/65/EF af den 17. oktober 2000 om ændring af direktiv 77/388/EØF for så vidt angår bestemmelse af betalingspligten for merværdiafgiften.

Forslaget indeholder endvidere bestemmelser, der tilpasser visse bestemmelser i loven til de tilsvarende

i 6. momsdirektiv. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, hvor forslagernes relationer til 6. momsdirektiv er beskrevet.

Høring

Lovforslaget har været til høring hos:

Advokatrådet, Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureauforening, Danmarks Turistråd, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Speditør Forening, Dansk Tandlægeforening, Dansk Transport og Logistik, Den Almindelige Danske Lægeforening, Det Danske Handelskammer, Entreprenørforeningen, Erhvervenes Skatsekretariat, Erhvervenes Transportudvalg, Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S, Finansrådet, Foreningen af Danske Eksportvognmænd, Foreningen af Danske Vognmænd, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrugsrådet, Rådet for Dansk Forsikring og Pension og Øresundskonsortiet.

De høringssvar, der er modtaget fra organisationerne samt kommentarer hertil er kort gengivet i skemaet nedenfor:

Organisation/myndi	Bemærkninger i høringssvar	Kommentarer til høringssvar
Advokatrådet	Foreslår, at den solidariske hæftelse for den fiskale repræsentant afløses af en garantiordning for den udenlandske virksomhed	Forslaget er ikke medtaget.
Amtsrådsforeningen i Danmark	Ingen bemærkninger	
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Ingen bemærkninger	
Danmarks Rederiforening	Ingen bemærkninger	
Danmarks Rejsebureauforening	Ingen bemærkninger	
Danmarks Turistråd	Ingen bemærkninger	
Dansk Arbejdsgiverforening	Ingen bemærkninger	
Dansk Blindesamfund	Ingen bemærkninger	
Dansk Handel & Service	Støtter ikke forslaget om udvidet brug af omvendt betalingspligt med henvisning til dels de administrative byrder og dels risikoen for økonomisk tab ved fejl	
Dansk Industri	Ingen bemærkninger	
Dansk Speditør Forening	Ingen bemærkninger	

F. t. l. vedr. momsloven m.v.

Organisation/myndi	Bemærkninger i høringssvar	Kommentarer til høringssvar
Dansk Tandlægeforening	Ingen bemærkninger	
Dansk Transport og Logistik	Ingen bemærkninger	
Den Almindelige Danske Lægeforening	Ingen bemærkninger	
Det Danske Handelskammer	Støtter forslaget om fiskal repræsentantens og udvidet brug af omvendt betalingspligt med henvisning til den gavnlige effekt på danske virksomheders udenrigshandel	
Entreprenørforeningen	Har udtrykt betænkelighed overfor at indføre en værnsregel mod forudfakturering, idet byggebranchens afregningsmetoder kan blive vanskeliggjort.	Forslaget er omformuleret for at tage højde for bekymringen.
Erhvervenes Skatsekretariat	Ingen bemærkninger	
Erhvervenes Transportudvalg	Ingen bemærkninger	
Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S	Ingen bemærkninger	
Finansrådet	Foreslår, at bestemmelsen om fællesregistrering udformes helt som i direktivet (og ønsker i øvrigt at der arbejdes for ændring af direktivet, således at der kan ske fællesregistrering over landegrænserne).	Forslaget er ikke medtaget.
Foreningen af Danske Eksportvognmænd	Ingen bemærkninger	
Foreningen af Danske Vognmænd	Ingen bemærkninger	
Foreningen af Registrerede Revisorer	Støtter ikke forslaget om udvidet brug af omvendt betalingspligt med henvisning til at det pålægger danske virksomheder større administrative byrder	

Organisation/myndi	Bemærkninger i høringssvar	Kommentarer til høringssvar
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer	<p>Foreslår, at den omvendte betalingspligt også udvides til at omfatte levering her i landet af varer fra udenlandske virksomheder</p> <p>Foreslår, at beløbsgrænsen for gaver på 100 kr. pristalsreguleres.</p> <p>Foreslår, at direktivets art. 9, stk. 3, punkt b) kun anvendes ved salg af ydelser til EU – ikke fra Danmark til lande uden for EU.</p> <p>Er betænkelige overfor at indføre en vænsregel mod forudfakturering, idet man ikke mener den øger kontrolmulighederne væsentligt. Endvidere mener man forslaget kan skabe problemer for visse løbende leverancer.</p> <p>Foreslår, at beløbsgrænsen for investeringsgoder pristalsreguleres i § 43, stk. 2, nr. 3.</p> <p>Har afgivet visse bemærkninger af teknisk karakter.</p>	<p>Forslaget er medtaget</p> <p>Forslaget er ikke medtaget.</p> <p>Forslaget er ikke medtaget.</p> <p>Forslaget er omformuleret, således at det ikke skaber problemer for løbende leverancer.</p> <p>Forslaget er ikke medtaget.</p> <p>Er i vidt omfang indarbejdet.</p>
Håndværksrådet	Ingen bemærkninger	
Kommunernes Landsforening	Ingen bemærkninger	
Landbrugsrådet	Ingen bemærkninger	
Rådet for Dansk Forsikring og Pension	Ingen bemærkninger	
Øresundskonsortiet	Ønske om en forenklet momsordning for arbejde udført på Øresundsbroen	Forslaget er ikke medtaget

Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner	Forslaget om udvidet brug af omvendt betalingspligt skønnes at betyde en mindre likviditetsforbedring. Værnsreglen mod forudfakturering skønnes at medføre et mindre merprovenu for staten.	Forslaget om gaver skønnes at medføre et provenutab for staten på ca. 25 mill. kr. årligt. Forhøjelsen af omsætningsgrænsen for blindes salg af varer og ydelser skønnes at medføre et provenutab for staten på ca. 1 mill. kr. årligt.
Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner	Forslaget om udvidet brug af omvendt betalingspligt personer skønnes at medføre en mindre administrativ besparelse for så vidt virksomheden ikke registreres.	Gennemførelse af lovforslaget for så vidt angår ændring af reglerne om den fiskale repræsentant og udvidet brug af omvendt betalingspligt skønnes at medføre engangsudgifter i Told*Skat på 4 mill. kr. til edb-udvikling og information. Til den løbende administration og kontrol skønnes at skulle bruges 10 årsværk og ca. 0,4 mill. kr. årligt til oversættelser og information. Forslaget vedrørende tilpasning af loven til 6. momsdirektiv skønnes at medføre engangsudgifter til information på ca. 20.000 kr.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ændring af reglerne om betalingspligtige personer medfører i begrænset omfang nye administrative byrder.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslag om udvidet brug af omvendt betalingspligt vil give de danske virksomheder en likviditetsgevinst. Forslaget om gaver og forhøjelsen af omsætningsgrænsen for blindes salg skønnes at mindske erhvervslivets omkostninger med ca. 26 mil. kr. årligt.	Ændring af reglerne om den fiskale repræsentant medfører for danske virksomheder, som i dag fungerer som fiskalrepræsentant, et betydeligt omsætningstab.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget gennemfører Rådets direktiv 2000/65/EF af den 17. oktober 2000 om ændring af direktiv 77/388/EØF for så vidt angår bestemmelse af betalingspligten for merværdiafgiften. Herudover har forslaget til formål at tilpasse visse bestemmelser i momsloven til de tilsvarende bestemmelser i 6. momsdirektiv. Der henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.	

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Den gældende bestemmelse er en indledningsbestemmelse. Da det andre steder i loven fastsættes, hvilke leverancer og erhvervelser der er afgiftspligtige, og da lovbestemmelser ikke bør indeholde overflødige bestemmelser, foreslås det, at § 1 ændres, således at den alene fastsætter, at afgiften betales til staten.

Til nr. 2

Efter gældende regler er det kun afgiftspligtige personer, det vil sige virksomheder m.v., der driver økonomisk virksomhed i momsmæssig forstand (momspligtig eller momsfrataget virksomhed), der kan registreres under et (fællesregistrering). Personer, der ikke er afgiftspligtige, det vil sige virksomheder m.v. der ikke driver økonomisk virksomhed, kan ikke indgå i fællesregistrering med en afgiftspligtig person.

6. momsdirektiv fastsætter i artikel 4, stk. 4, at medlemslandene kan anse personer, der retligt er selvstændige, men som finansielt, økonomisk og organisatorisk er nært forbundne, som én afgiftspligtig person.

Da en virksomhed m.v. (f.eks. holdingselskab) uden afgiftspligtige aktiviteter godt kan være finansielt, økonomisk og organisatorisk nært forbundet med en afgiftspligtig person, foreslås bestemmelsen ændret, således at også virksomheder m.v. uden afgiftspligtige aktiviteter kan indgå i en fællesregistrering med en virksomhed med afgiftspligtige aktiviteter.

Virksomheder omfattet af en fællesregistrering betragtes som én enhed både med hensyn til momspligt og fradragsret, således at bevægelser af varer og ydelser mellem virksomhederne ingen momsmæssig betydning har, mens bevægelser mellem fællesregistreringen og virksomheder m.v. uden for fællesregistreringen behandles efter normale regler i forhold til den samlede fællesregistrering – som én afgiftspligtig person.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse kan en virksomhed give reklameartikler væk til en værdi af mindre end 100 kr., ekskl. afgift, uden at dette berører virksomhedens ret til fradrag af købsmoms. Bestemmelsen er en gennemførelse af 6. momsdirektivs artikel 5, stk. 6, som fastsætter, at gaver til virksomhedens eget brug af ringe værdi ikke sidestilles med en levering.

Det foreslås, at den gældende definition af gaver til virksomhedens eget brug ændres, således at den - ud over reklameartikler - også omfatter gaver, som en virksomhed giver til forretningsforbindelser, kunder og lignede. Forslaget indebærer, at virksomhederne opretholder fradragsretten for moms af indkøb, når sådanne gaver gives væk. Ligesom den gældende bestemmelse vurderes den foreslåede bestemmelse at være i overensstemmelse med 6. momsdirektiv.

En gave anses for at være til virksomhedens eget brug når den gives væk til virksomhedens forretningsforbindelser, kunder m.v. Gaver til virksomhedens personale, ejere eller disses familiemedlemmer anses ikke som værende til virksomhedens eget brug.

Den gældende bestemmelse fastsætter en beløbsgrænse på mindre end 100 kr. Dette vurderes som uhensigtsmæssigt og det foreslås, at den ændres til "100 kr. eller mindre", således at det runde beløb (100 kr.) medtages.

Til nr. 4

Den gældende bestemmelse momsfratager rejsebureauvirksomhed og turistkontorers oplysnings- og informationsvirksomhed og lign. Bestemmelsen har hjemmel i 6. momsdirektivs bilag F, nr. 27, som i overgangsperioden fra vedtagelsen af det 6. momsdirektiv indtil det "endelige" momssystem iværksættes, giver medlemslandene tilladelse til at forsætte med at momsfratage nogle ydelser, der præsteres af rejsebureauer, såfremt disse ydelser var fritaget før vedtagelsen af direktivet.

Ud over at momsfratage rejsebureauer fritager den gældende bestemmelse i loven imidlertid også turistkontorers oplysnings- og informationsvirksomhed. Fritagelsen for turistkontorenes oplysnings- og informationsvirksomhed vurderes ikke at have tilstrækkelig hjemmel i direktivets bestemmelse, der kun fritager rejsebureauvirksomhed.

Det foreslås, at den danske bestemmelse tilpasses direktivet ved, at fritagelsen for turistkontorenes oplysnings- og informationsvirksomhed ophæves. Dette vurderes at have meget lille praktisk betydning, idet turistkontorerne som oftest ikke leverer mod betaling.

Til nr. 5.

Ændringen er en konsekvens af nr. 6.

Til nr. 6

Ifølge den gældende momslovs § 15, stk. 1, skal ydelser som hovedregel beskattes i det land, hvor den, der leverer ydelsen, er etableret. Loven fastsætter en række undtagelser fra denne hovedregel, hvoraf den væsentligste undtagelse findes i § 18, hvor det for en

række ydelser fastslås, at leveringsstedet (beskatningsstedet) er det sted (land), hvor aftageren er etableret.

Det foreslås, at denne undtagelse flyttes hen i umiddelbar tilknytning til hovedreglen i § 15, stk. 1, som § 15, stk. 2-4, hvorved der skabes en bedre sammenhæng mellem bestemmelserne.

For ydelser nævnt i 6. momsdirektivs artikel 9, stk. 2, litra e, som svarer til ydelserne nævnt i gældende lovs § 18, stk. 1, giver direktivet i art. 9, stk. 3, medlemslandene mulighed for at flytte leveringsstedet, hvis dette ikke passer med det sted, hvor ydelsen faktisk er benyttet eller udnyttet. Leveringsstedet kan således flyttes ud af landet til uden for EU, hvis ydelsen faktisk benyttes uden for EU, og flyttes til indlandet fra uden for EU, hvis ydelsen faktisk benyttes i indlandet. I den gældende § 18 er kun delvist anvendt disse muligheder for flytning af leveringsstedet, idet det ikke er muligt at flytte leveringsstedet fra Danmark, hvis en ikke-momspligtig kunde i Danmark køber en ydelse fra et andet EU-land, men ydelsen faktisk benyttes uden for EU, eller hvis en i Danmark etableret køber eller sælger henholdsvis sælger eller køber en ydelse fra et sted uden for EU, men denne faktisk benyttes i et andet EU-land. Samtidig vurderes det, at de gældende bestemmelser i lovens § 18, stk. 2, nr. 2, og stk. 3, nr. 2, er en overfortolkning af de muligheder, som direktivet giver for flytning af leveringsstedet, idet leveringsstedet fastsættes til her i landet, hvis ydelsen benyttes her i landet eller i et andet EU-land. Efter direktivet kan leveringsstedet kun flyttes til indlandet, hvis ydelsen benyttes i indlandet - ikke hvis den benyttes i et andet EU-land.

Ved forslaget er bestemmelserne fra den gældende § 18 udformet således, at der gives alle de muligheder for flytning af leveringsstedet henholdsvis til Danmark og ud af Danmark, som direktivet giver mulighed for. Det vil sige, at leveringsstedet flyttes fra Danmark til uden for EU, hvis ydelsen benyttes uden for EU, og leveringsstedet flyttes til Danmark fra uden for EU, hvis ydelsen benyttes i Danmark.

Da direktivet kun opererer med ét beskatningssted, må det fastlægges, hvor ydelsen er benyttet, i tilfælde hvor ydelsen benyttes flere steder. Direktivet anvender ordlyden "faktisk benyttet", men definerer ikke dette nærmere.

Fra dansk side har vi hidtil defineret "faktisk" som værende "udelukkende". Forslaget følger anbefalingen fra Arbejdsgruppen om momsloven og 6. momsdirektiv om, at direktivets ordlyd "faktisk" bruges i momsloven. Årsagen hertil er det for det første, at ordet "faktisk" indebærer, at man skal tage stilling til

den konkrete udnyttelse og ikke en potentiel udnyttelse (som f.eks. en reklameydelse på internettet kan give mulighed for). Brugen af "udelukkende" indebærer ikke umiddelbart denne sondring. For det andet giver brugen af "faktisk" mulighed for, at en flytning af leveringsstedet kan finde sted også i tilfælde, hvor en ydelse anvendes flere steder.

Når en ydelse anvendes såvel uden for EU som i Danmark, må leveringsstedet fastlægges alt efter, hvor ydelsen primært er tiltænkt at skulle benyttes samt efter, hvor den overvejende benyttes. At en ydelse faktisk anvendes uden for EU, betyder derfor efter forslaget bestemmelser, at ydelsen primært er tiltænkt anvendt uden for EU og i overvejende grad også konkret anvendes der, hvorefter leveringsstedet er uden for EU. Er en ydelse derimod primært tiltænkt anvendt her i landet og i overvejende grad anvendes her, er leveringsstedet her, selv om ydelsen i et mindre omfang kan anvendes og eventuelt bliver anvendt uden for EU.

Til nr. 7

Det foreslåede § 16, stk. 1, svarer til gældende lovs § 15, stk. 2.

Ligesom 6. momsdirektiv giver mulighed for flytning af leveringsstedet for de ydelser, som er nævnt i gældende momslovs § 18, jf. nr. 6, giver direktivet mulighed for flytning af leveringsstedet for udlejning af transportmidler. Den gældende bestemmelse i momslovens § 15, stk. 2, som foreslås at blive § 16, stk. 1, fastsætter, at leveringsstedet for udlejning af transportmidler ikke er her i landet, hvis transportmidlet udelukkende benyttes uden for EU. En bestemmelse om, at leveringsstedet flyttes til Danmark fra uden for EU, hvis transportmidlet udelukkende benyttes i Danmark, findes imidlertid ikke.

Det foreslås, at der, i overensstemmelse med direktivets mulighed for flytning af leveringsstedet, som § 16, stk. 2, indsættes en bestemmelse om at leveringsstedet er her i landet, såfremt transportmidler udlejes uden for EU, men benyttes her i landet.

Efter gældende regler kan ikke momsregistrerede virksomheder, f.eks. busselskaber med rutekørsel og privatpersoner, leje transportmidler til benyttelse her i landet af virksomheder uden for EU, og da leveringsstedet er uden for EU, betales der ikke moms af leasingydelsen i Danmark, og i nogle tilfælde heller ikke i leveringslandet, hvis der ifølge de udenlandske momsregler ikke pålægges leasingydelsen moms (f.eks. Norge). Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at den nuværende risiko for konkurrencefordrejning over for danske udlejere, der skal lægge moms på

leasingydelsen ved udlejning til de samme kunder, forsvinder for så vidt angår leje af transportmidler uden for EU.

Det foreslås samtidig, at ordlyden "faktisk benyttes" anvendes i bestemmelserne om leveringsstedet for udlejning af transportmidler, jf. bemærkningerne til forslaget nr. 6 vedrørende anvendelsen af denne ordlyd.

De foreslåede §§ 17 og 18 svarer til gældende lovs §§ 16 og 17.

Til nr. 8

Ændringen er en konsekvens af nr. 6.

Til nr. 9

Den gældende bestemmelse i lovens § 21, nr. 3, flytter for visse formidlingsydelser leveringsstedet til det EU-land, hvor aftageren af ydelsen er momsregistreret. Bestemmelsen gennemfører 6. momsdirektivs artikel 28 b, punkt E, nr. 3, men er lidt anderledes formuleret. Lovens bestemmelse fastslår, at ydelsen er afgiftspligtig i det land, hvor den bagvedliggende transaktion er afgiftspligtig, mens direktivet bestemmer, at ydelsen er afgiftspligtig i det land, hvor den bagvedliggende transaktion foretages.

For at undgå risiko for forskelle i fastlæggelsen af leveringsstedet for formidlingsydelser i Danmark og i andre EU-lande, foreslås det, at bestemmelsen tilpasses direktivets ordlyd.

Til nr. 10

Det foreslås, at faktureringstidspunktet skal anses for leveringstidspunktet, hvis der udstedes faktura tidligst 1 måned inden eller senest 1 måned efter leveringsens afslutning. Er der tale om en løbende leverance anses faktureringstidspunktet dog for at være leveringstidspunktet, når faktureringen højst sker for et år af gangen og tidligst udstedes en måned før leveringsperiodens påbegyndelse.

Acontobegæringer anses for fakturaer i momslovens forstand, hvorfor tidsfristerne vil være overholdt, såfremt der foreligger sådanne.

Som løbende leverancer anses leverancer i abonnement og leverancer der udgør en delmængde af et samlet hele, f.eks. en hovedentreprenørs færdiggørelse af en del af en samlet bygning.

Den foreslåede tilnærmelse af faktureringstidspunktet til leveringstidspunktet vurderes at øge told- og skattemyndighedernes kontrolmuligheder, og derved bidrage til at mindske risikoen for visse former for misbrug af reglerne og svig. For eksempel tilfælde, hvor en sælger ikke afregner momsen, men køberen fradrager momsen og får udbetalt negativ moms.

Til nr. 11 og 12

De gældende bestemmelser fastsætter, at leveringstidspunktet, når henholdsvis en sælger leverer til eller en køber får leveret fra et andet EU-land, er den 15. i måneden efter leveringen finder sted. Er der udstedt en faktura efter leveringen, men inden denne dato, anses faktureringstidspunktet som leveringstidspunkt/erhvervestidspunkt.

6. momsdirektiv fastsætter tilsvarende (i art. 28d, stk. 1-4), at leveringstidspunktet i denne situation er den 15. i måneden efter leveringen, men bestemmer tillige, at leveringstidspunktet/erhvervestidspunktet er ved udstedelse af fakturaen, når denne udstedes inden den faste dato. I modsætning til loven bestemmer direktivet ikke, at fakturering skal finde sted efter levering af varen.

Med den gældende bestemmelse kan det ske, at en dansk virksomhed først skal medregne leverancen (afregne moms) den 15. januar år 2, mens køberen i et andet EU-land medregner købet (fradrager moms) i år 1. Ved forslaget, der tilpasser bestemmelsen til direktivets tilsvarende bestemmelser, undgås en sådan forskel i periodiseringen i den interne EU-handel.

Til nr. 13

Den gældende bestemmelse fastsætter, at ved levering af varer og ydelser er afgiftsgrundlaget vederlaget, heri ikke indbefattet afgiften efter denne lov. I den tilsvarende bestemmelse i 6. momsdirektiv (art. 11 A, stk. 1, litra a) er som eksemplificering af vederlaget anført, at det inkluderer tilskud, der er direkte forbundet med varens pris. Denne eksemplificering er ikke medtaget i momsloven.

For at gøre lovbestemmelsen mere klar foreslås, at det i bestemmelsen indføres, at tilskud, som er direkte forbundet med varens pris, er en del af vederlaget.

Til nr. 14

Efter den gældende bestemmelse er der momsfratagelse for levering af proviant og andre fornødheder til provianteringsvirksomheder samt til skibe og fly til brug om bord eller til salg til passagerer m.v. i overensstemmelse med toldlovens regler.

De tilsvarende bestemmelser i 6. momsdirektiv (art. 15, stk. 4 og 7) fritager kun den direkte levering til skibe og fly fra provianteringsvirksomheder. Lovens bestemmelse giver en videre momsfratagelse, idet den også fritager det tidligere handelsled, nemlig leveringen af de omhandlede varer til provianteringsvirksomhederne.

Det foreslås, at bestemmelsen ændres til alene at momsfratage det direkte salg af proviant til skibe og

fly. Ændringen indebærer, at provianteringsvirksomheder i lighed med andre virksomheder skal betale moms af deres indkøb fra andre momsregistrerede virksomheder. Denne moms kan de dog efterfølgende fratække som indgående afgift, og ændringen vil således alene indebære en vis kreditbelastning af provianteringsvirksomhederne.

Til nr. 15

Ændringen er en konsekvens af nr. 3 og 17.

Til nr. 16

Ændringen er en konsekvens af nr. 17.

Til nr. 17

Ændringen er en konsekvens af nr. 3, hvori det foreslås, at udtagning af gaver, der gives væk til virksomhedens eget brug (ud over de gældende reklameartikler) til en værdi af højst 100 kr., ikke sidestilles med levering. Når en sådan gave udtages til virksomhedens eget brug vil der derfor være fradragsret for afgift af indkøb m.v. som vedrører de omhandlede gaver, jf. bemærkningerne til nr. 3.

Til nr. 18 og 19

Ændringerne er konsekvenser af nr. 17.

Til nr. 20

For investeringsgoder skal der ske regulering af den fradragsberettigede afgift, hvis der sker ændringer i anvendelsen efter anskaffelsen af godet. Som investeringsgode anses reparation og vedligeholdelse af fast ejendom til et samlet beløb af mere end 75.000 kr. årligt.

I praksis anses det for at være 75.000 kr. årligt pr. ejendom, hvilket har betydning for især ejendomsudlejere. Dette foreslås præciseret i loven.

Til nr. 21

Ændringen af momslovens § 46, stk. 1, indebærer, at for ydelser nævnt i momslovens §§ 16–21 (der efter forslaget bliver § 15, stk. 2 og §§ 17–21), samt varer, er aftageren altid betalingspligtig, når den momspligtige levering foretages af en virksomhed etableret i et andet land, og aftageren er en virksomhed her i landet. Den omvendte betalingspligt gælder også selvom virksomheden frivilligt lader sig registrere her i landet. Med ændringen af momslovens § 46, stk. 1, sker der en udvidelse af det bestående anvendelsesområde for den omvendte betalingspligt i momsloven. Ændringen betyder, at den omvendte betalingspligt finder anvendelse ved alle momspligtige leverancer, når aftageren er en virksomhed og sælgeren er etable-

ret i udlandet. Udvidelsen af anvendelsesområdet sker med hjemmel i direktivets artikel 21, stk. 1, litra a.

Til nr. 22

Ændringen er en tilpasning til ændringen af momslovens § 47, stk. 2, jf. nr. 24. Ændringen betyder, at når virksomheden registreres ved en fiskalrepræsentant efter momslovens § 47, stk. 2, så hæfter virksomheden og repræsentanten solidarisk for betalingen af moms.

Til nr. 23

Efter momslovens § 46, stk. 1, nr. 2, kan skatteministeren fastsætte nærmere regler om dokumentation for, at aftageren er betalingspligtig, når aftageren er en momsregistreret virksomhed, der får leveret og installeret eller monteret varer her i landet af en virksomhed, der er etableret i udlandet eller for dennes regning. I momsbekendtgørelsen er der med hjemmel i denne bestemmelse bl.a. fastsat krav om, at den udenlandske sælger på fakturaen skal anføre, at aftageren er betalingspligtig. Som en konsekvens af forslaget om at udvide brugen af den omvendte betalingspligt i momsloven gives der skatteministeren hjemmel til at fastsætte lignende regler om dokumentation i alle de tilfælde, hvor aftageren er gjort betalingspligtig.

Til nr. 24.

Ændringen af momslovens § 47, stk. 2, er en gennemførelse af direktivets artikel 21, stk. 2, a) - b). Ændringen betyder, at Danmark alene kan kræve at en virksomhed registreres ved en fiskalrepræsentant, hvis virksomheden kommer fra et tredjeland med hvem Danmark ikke har indgået aftaler om gensidig bistand ved inddrivelse svarende til reglerne i EU. Gennemførelsen af direktivet i momslovens § 47, stk. 2, ændrer ikke ved, at en virksomhed fortsat kan vælge at lade sig momsregistrere i Danmark. Det gælder også selvom aftageren er gjort betalingspligtig.

Til nr. 25.

Ændringen er en konsekvens af nr. 2 (fællesregistrering).

Til nr. 26.

Efter den gældende bestemmelse skal der ikke ske registrering og betales moms af blindes salg af varer og ydelser, når salget ikke overstiger 110.000 kr. årligt. Bestemmelsen har hjemmel i 6. momsdirektivs bilag F, nr. 7, der giver medlemslandene mulighed for fortsat at fritage blindes salg af varer og ydelser på de betingelser, der var gældende i medlemslandet ved ikrafttræden af 6. momsdirektiv. Dog må afgiftsfrita-

gelsen ikke medfører konkurrencefordrejning af betydning.

Lovens omsætningsgrænse er fastsat under hensyn til at fritagelsen ikke må indebære en konkurrencefordrejning af betydning. Grænsen er imidlertid ikke ændret siden 1986, og det foreslås, at grænsen pristalsreguleres og forhøjes fra 110.000 kr. til 170.000 kr.

Til nr. 27.

I dag skal den ikke-momsregistrerede virksomhed, som bliver betalingspligtig for køb af ydelser i udlandet, opfylde en række pligter overfor de statslige told- og skattemyndigheder. Ændringen betyder, at momslovens § 65, stk. 1 også finder anvendelse for så vidt angår de ydelser og varer, som med ændringen af momslovens § 46 er blevet omfattet af reglen om den omvendte betalingspligt.

Til § 2

Til nr. 1

Ændringen er en konsekvens af, at det foreslås, at turistkontorers oplysnings- og informationsvirksom-

hed bliver momspåligtig, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 4, idet lønsumsafgift alene betales af momsfrataget virksomhed. Der skal derfor ikke længere betales lønsumsafgift af denne oplysnings- og informationsvirksomhed.

Til nr. 2

Ændringen er en konsekvens af nr. 1.

Til § 3

Direktivet om ændring af betalingspligten for merværdiafgiften skal være gennemført i national lovgivning senest den 31. december 2001. Loven foreslås derfor at træde i kraft den 1. januar 2002.

Ændringen i § 1, nr. 2 og 25, vedrørende fællesregistrering skal dog forud for ikrafttræden forelægges EU's Momskomite i høring efter reglen i 6. momsdirektivs artikel 29. Det foreslås derfor, at skatteministeren bemyndiges til efterfølgende at sætte disse ændringer i kraft.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om merværdiafgift, jf. lovekændtgørelse nr. 804 af 16. august 2000, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 1299 af 20. december 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Afgift efter denne lov betales til staten.«.

§ 1. Erhvervsmæssig levering af varer og ydelser med leveringssted i Danmark er afgiftspligtig efter denne lov. Afgiftspligtig er ligeledes erhvervelse af varer fra andre EU-lande og indførsel af varer fra steder uden for EU. Afgift efter loven betales til staten.

§ 3. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Flere afgiftspligtige personer, der registreres under et, jf. § 47, stk. 4, anses som en afgiftspligtig person. Har en afgiftspligtig person flere virksomheder, der registreres hver for sig, jf. § 47, stk. 3, 2. pkt., anses hver af de selvstændigt registrerede virksomheder som en afgiftspligtig person.

2. I § 3, stk. 3, 1. pkt., udgår: »afgiftspligtige«.

§ 5. Med levering mod vederlag sidestilles udtagning, herunder anvendelse, af varer fra virksomheden, såfremt der er opnået fuld eller delvis fradragsret ved indkøb, fremstilling m.v. af de pågældende varer. Det gælder, når udtagning sker til privat brug for virksomhedens indehaver eller for dennes personale eller til vederlagsfri overdragelse eller i øvrigt til formål, som ikke vedrører den registreringspligtige virksomheds levering af varer og ydelser. Udtagning af reklameartikler og lign. til en værdi af mindre end 100 kr., ekskl. afgift, og vareprøver sidestilles ikke med en levering.

3. § 5, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Udtagning af gaver til virksomhedens eget brug og reklameartikler og lignede til en værdi af 100 kr. eller mindre, ekskl. afgift, og vareprøver sidestilles ikke med en levering.«.

Stk. 2-4. ---

Gældende formulering

§ 13. Følgende varer og ydelser er fritaget for afgift:

1)-15) ---

16) Rejsebureauvirksomhed og turistkontorers oplysnings- og informationsvirksomhed og lign.

17)-21) ---

Stk. 2. ---

§ 15. Leveringsstedet for ydelser er her i landet, når ydelsen leveres af en afgiftspligtig person, der her har etableret enten stedet for sin økonomiske virksomhed eller et fast forretningssted, hvorfra ydelsen leveres, eller i mangel heraf har bopæl eller sædvanligt opholdssted her, jf. dog stk. 2 og §§ 16-21.

Stk. 2. Leveringsstedet for udlejning af transportmidler er ikke her i landet, hvis transportmidlet udelukkende benyttes uden for EU.

Lovforslaget

4. I § 13, stk. 1, nr. 16, udgår: »og turistkontorers oplysnings- og informationsvirksomhed og lign.«.

5. I § 15, stk. 1, ændres »stk. 2« til: »stk. 2 - 4«.

6. § 15, stk. 2, ophæves og i stedet indsættes:
»Stk. 2. Leveringsstedet er her i landet for følgende ydelser, der leveres fra et andet EU-land til afgiftspligtige personer her i landet, medmindre ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes uden for EU:

- 1) Hel eller delvis overdragelse af ophavsret-tigheder, licensrettigheder, retten til vare-mærker, fællesmærker og mønstre og andre lignende rettigheder.
- 2) Reklameydelser.
- 3) Ydelser fra rådgivningsvirksomheder, inge-niører, projekteringsvirksomheder, advoka-ter og revisorer samt andre lignende ydelser, databehandling og meddelelse af oplysnin-ger.
- 4) Påtagelse af forpligtigelse til helt eller delvis at undlade udøvelse af en erhvervsmæssig virksomhed eller brug af en af de rettighe-der, der er omhandlet i dette stykke.
- 5) Bank-, finansierings- og forsikringsvirk-somhed, bortset fra udlejning af bankbokse.
- 6) Levering af arbejdskraft.
- 7) Udlejning af løsørengenstande, bortset fra transportmidler.

Gældende formulering

§ 16. Leveringsstedet for ydelser er her i landet, når ydelsen vedrører fast ejendom, der er beliggende her, herunder ydelser fra ejendoms-mæglere, ejendomshandlere og sagkyndige, samt arkitekters og tilsynsførendes ydelser vedrørende forberedelse eller samordning af byggearbejder. Leveringsstedet for ydelser vedrørende fast ejendom, der er beliggende i udlandet, er ikke her i landet.

Lovforslaget

- 8) Ydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, når formidlerens virksomhed vedrører levering af ydelser som omhandlet i dette stykke.
- 9) Teleydelser.

Stk. 3. Leveringsstedet for de ydelser, der er nævnt i stk. 2, er her i landet, når de leveres fra steder uden for EU til personer etableret her i landet, såfremt ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes her i landet.

Stk. 4. Leveringsstedet for de ydelser, der er nævnt i stk. 2, og som leveres af en afgiftspligtig person etableret her i landet, er ikke her i landet i følgende tilfælde:

- 1) Når ydelsen leveres til en person etableret her i landet, såfremt ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes uden for EU.
- 2) Når ydelsen leveres til en afgiftspligtig person etableret i et andet EU-land.
- 3) Når ydelsen leveres til en ikke-afgiftspligtig person etableret i et andet EU-land, såfremt ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes uden for EU.
- 4) Når ydelsen leveres til en person etableret uden for EU, medmindre ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes her i landet.«.

7. §§ 16, 17 og 18 affattes således:

»§ 16. Leveringsstedet for udlejning af transportmidler er ikke her i landet, hvis transportmidlet faktisk benyttes uden for EU.

Stk. 2. Leveringsstedet for udlejning af transportmidler er her i landet, når ydelsen leveres af en afgiftspligtig person etableret uden for EU, og transportmidlet faktisk benyttes her i landet.

Gældende formulering

§ 17. Leveringsstedet for følgende ydelser er her i landet, når ydelsen faktisk præsteres her, og ikke her i landet, når ydelsen faktisk præsteres i udlandet:

- 1) Aktiviteter inden for kunst og kultur, sport, underholdning, undervisning, videnskab og lign.
- 2) Sagkyndig vurdering af løsøregenstande, jf. dog stk. 2.
- 3) Arbejde udført på løsøregenstande, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Leveringsstedet for sagkyndig vurdering af løsøregenstande samt arbejde udført på løsøregenstande er ikke her i landet, når aftageren af ydelsen er registreret for merværdiafgift i et andet EU-land, og varerne forsendes eller transporteres til udlandet. Leveringsstedet er dog her i landet, når ydelsen præsteres i et andet EU-land og varen forsendes eller transporteres ud af det pågældende EU-land, når aftageren af ydelsen er registreret her.

§ 18. Leveringsstedet er her i landet for følgende ydelser, som leveres til aftagere her i landet, eller som leveres her fra landet, jf. dog stk. 2 og 3:

- 1) Hel eller delvis overdragelse af ophavsrettigheder, patentrettigheder, licensrettigheder, retten til varemærker, fællesmærker og mønstre og andre lignende rettigheder.
- 2) Reklameydelser.

Lovforslaget

§ 17. Leveringsstedet for ydelser er her i landet, når ydelsen vedrører fast ejendom, der er beliggende her, herunder ydelser fra ejendoms-mæglere, ejendomshandlere og sagkyndige, samt arkitekters og tilsynsførendes ydelser vedrørende forberedelse eller samordning af byggearbejder. Leveringsstedet for ydelser vedrørende fast ejendom, der er beliggende i udlandet, er ikke her i landet.

§ 18. Leveringsstedet for følgende ydelser er her i landet, når ydelsen faktisk præsteres her, og ikke her i landet, når ydelsen faktisk præsteres i udlandet:

- 1) Aktiviteter inden for kunst og kultur, sport, underholdning, undervisning, videnskab og lignende.
- 2) Sagkyndig vurdering af løsøregenstande, jf. dog stk. 2.

Gældende formulering

- 3) Ydelser fra rådgivningsvirksomheder, ingeniører, projekteringsvirksomheder, advokater og revisorer samt andre lignende ydelser, databehandling og meddelelse af oplysninger.
- 4) Påtagelse af forpligtelse til helt eller delvis at undlade udøvelse af en erhvervsmæssig virksomhed eller brug af en af de rettigheder, der er omhandlet i dette stykke.
- 5) Bank-, finansierings- og forsikringsvirksomhed, bortset fra udlejning af bankbokse.
- 6) Levering af arbejdskraft.
- 7) Udlejning af løsøregenstande, bortset fra transportmidler.
- 8) Ydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, når formidlerens virksomhed vedrører levering af ydelser som omhandlet i dette stykke.
- 9) Teleydelser.

Stk. 2. Leveringsstedet, når de i stk. 1 omhandlede ydelser leveres til aftagere her i landet, er ikke her i landet i følgende tilfælde:

- 1) Når ydelsen udelukkende benyttes eller udnyttes uden for EU.
- 2) Når ydelsen leveres fra steder inden for EU til ikke afgiftspligtige personer her i landet.

Stk. 3. Leveringsstedet, når de i stk. 1 omhandlede ydelser leveres her fra landet, er ikke her i landet i følgende tilfælde:

- 1) Når ydelsen leveres til afgiftspligtige personer i andre EU-lande.
- 2) Når ydelsen leveres til ikke registrerede aftagere her i landet og ydelsen udelukkende benyttes eller udnyttes uden for EU.
- 3) Når ydelsen leveres til aftagere uden for EU og ydelsen udelukkende benyttes eller udnyttes uden for EU.

§ 21. Leveringsstedet for ydelser bortset fra de i § 18 omhandlede, der leveres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, fastsættes efter følgende regler:

- 1) Ved transport af varer mellem to EU-lande fastsættes leveringsstedet i overensstemmelse med § 19, stk. 2.

Lovforslaget

- 3) Arbejde udført på løsøregenstande, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Leveringsstedet for sagkyndig vurdering af løsøregenstande samt arbejde udført på løsøregenstande er ikke her i landet, når aftageren af ydelsen er registreret for merværdiafgift i et andet EU-land og varerne forsendes eller transporteres til udlandet. Leveringsstedet er dog her i landet, når ydelsen præsteres i et andet EU-land og varen forsendes eller transporteres ud af det pågældende EU-land, når aftageren af ydelsen er registreret her.«.

8. I § 21 ændres »§ 18« til: »§ 15, stk. 2«.

Gældende formulering

- 2) Ved ydelser som lastning, losning, omladning og lign. knyttet til transport af varer mellem to EU-lande fastsættes leveringsstedet i overensstemmelse med § 20, stk. 2.
- 3) Ved andre formidlingsydelser end omhandlet i nr. 1 og 2 er leveringsstedet her i landet, når formidlingsydelsen vedrører en transaktion, der er afgiftspligtig her, medmindre aftageren af formidlingsydelsen er registreret for merværdiafgift i et andet EU-land. Leveringsstedet er ligeledes her i landet, når formidlingsydelsen vedrører en transaktion, der er afgiftspligtig i et andet EU-land, hvis aftageren af formidlingsydelsen er registreret her.

§ 23. ---

Stk. 2. Udstedes faktura over en leverance, anses faktureringstidspunktet som leveringstidspunkt, for så vidt faktureringen sker inden eller snarest efter leverancens afslutning.

Stk. 3-4. ---

§ 24. Ved levering af varer, der er omfattet af § 34, stk. 1, nr. 1-4, anses leveringstidspunktet for at være den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken leveringen finder sted. Er der udstedt en faktura efter leveringen, men inden denne dato, anses faktureringstidspunktet dog som leveringstidspunkt.

§ 25. Afgiftspligten indtræder på det tidspunkt, hvor varen erhverves. Erhvervelsestidspunktet anses for at være den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken leveringen finder sted. Er der udstedt en faktura efter leveringen, men inden denne dato, anses faktureringstidspunktet dog som erhvervelsestidspunkt.

Lovforslaget

9. I § 21, nr. 3, ændres to steder »er afgiftspligtig« til: »foretages«.

10. § 23, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Udstedes faktura over en leverance, anses faktureringstidspunktet som leveringstidspunkt, hvis faktura udstedes tidligst 1 måned inden eller senest 1 måned efter leveringsafslutning. Uanset bestemmelsen i 1. pkt. anses faktureringstidspunktet som leveringstidspunkt, når der for løbende leverancer udstedes en faktura, forudsat faktureringen højst sker for et år af gangen og tidligst udstedes en måned før leveringsperiodens påbegyndelse.«.

11. I § 24, 2. pkt. udgår: »efter leveringen, men«.

12. I § 25, 3. pkt. udgår: »efter leveringen, men«.

Gældende formulering

§ 27. Ved levering af varer og ydelser er afgiftsgrundlaget vederlaget, heri ikke indbefattet afgiften efter denne lov. Finder betaling helt eller delvis sted, inden levering finder sted, eller inden faktura udstedes, udgør afgiftsgrundlaget 80 pct. af det modtagne beløb.

Stk. 2-6. - - -

§ 34. Følgende leverancer af varer og ydelser er fritaget for afgift:

1)-15) - - -

16) Levering af proviant og andre fornødenheder til provianteringsvirksomheder samt til skibe eller fly til brug om bord eller til salg til passagerer m.v. i overensstemmelse med toldlovens regler.

Stk. 2-5. - - -

§ 42. Virksomheder kan ikke fradrage afgift af indkøb m.v., som vedrører

1)-4) - - -

5) underholdning, restaurationsydelser, repræsentation og gaver, jf. dog stk. 2,

6) - - -

7) anskaffelse og drift af personmotorkøretøjer, der er indrettet til befordring af ikke mere end 9 personer, jf. dog stk. 4, 6 og 7.

Stk. 2-3. - - -

Stk. 4. Virksomheder, der lejer personmotorkøretøjer i mere end 6 måneder i sammenhæng, kan uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 7, fradrage afgiften af lejen, dog højst med 25 pct. af fradragsgrundlaget efter stk. 5. Det er en betingelse, at mindst 10 pct. af den årlige kørsel med det lejede køretøj anvendes i forbindelse med virksomhedens fradragsberettigede levering af varer og ydelser.

Lovforslaget

13. I § 27, stk. 1, indsættes efter »vederlaget,«: »herunder tilskud, der er direkte forbundet med varens eller ydelsens pris,«, og »heri« ændres til: »men«.

14. I § 34, stk. 1, nr. 16, udgår: »til provianteringsvirksomheder samt«.

15. I § 42, stk. 1, nr. 5, ændres »stk. 2,« til: »stk. 2 og 3,«.

16. I § 42, stk. 1, nr. 7, ændres »stk. 4, 6 og 7« til: »stk. 5, 7 og 8«.

17. Efter § 42, stk. 2, indsættes som nyt stk.:

»Stk. 3. Virksomheder kan uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 5, fradrage afgift af gaver til virksomhedens eget brug af en værdi på højst 100 kr., ekskl. afgift.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 4 - 8.

18. I § 42, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres i 1. pkt. »stk. 5« til: »stk. 6«.

Gældende formulering

Stk. 5. Grundlaget for fradrag efter stk. 4 er inden for de første 3 år fra køretøjets første indregistrering 2 pct. pr. måned af den for køretøjet betalte registreringsafgift her i landet og 1 pct. pr. måned i følgende år. Hvis et køretøj har været i brug inden registreringen, eller hvis første registreringstidspunkt ikke kan fastslås, regnes perioden nævnt i 1. pkt. fra køretøjets fremstillings-tidspunkt. Såfremt registreringsafgiftsbeløbet er ukendt, anvendes i stedet 55 pct. af udlejerens anskaffelsespris inkl. afgifter for køretøjet. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler for fakturering af fradraget.

Stk. 6-7. - - -

§ 43. - - -

Stk. 2. Som investeringsgode efter stk. 1 be-
tragtes

- 1) maskiner, inventar og andre driftsmidler, hvis anskaffelsespris ekskl. afgiften efter denne lov overstiger 75.000 kr., og som er undergivet værdiforringelse,
- 2) fast ejendom, herunder til- og ombygning,
- 3) reparation og vedligeholdelse af fast ejendom til et samlet beløb af mere end 75.000 kr. årligt.

Stk. 3-4. - - -

§ 46. Betaling af afgift påhviler den afgifts-
pligtige person, som foretager en afgiftspligtig
levering af varer og ydelser her i landet. Afgiften
påhviler dog aftageren af varer eller ydelser, når

- 1) aftageren er en registreret virksomhed, der har modtaget varen fra et andet EU-land ved en trekantshandel, jf. § 35, stk. 1, nr. 2,
- 2) aftageren er en registreret virksomhed, der får leveret og installeret eller monteret varer her i landet af en virksomhed, der er etableret i et andet EU-land, eller for dennes regning. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om dokumentation for, at aftageren er betalingspligtig,

Lovforslaget

19. I § 42, stk. 5, der bliver stk. 6, ænders i 1. pkt. »stk. 4« til: »stk. 5«.

20. I § 43, stk. 2, nr. 3, tilføjes efter »årligt«: »pr. ejendom«.

21. § 46, stk. 1 affattes således:

»§ 46 Betaling af afgift påhviler den afgifts-
pligtige person, som foretager en afgiftspligtig
levering af varer eller ydelser her i landet. Afgif-
ten påhviler dog aftageren, når

- 1) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der har modtaget varen fra et andet EU-land ved en trekantshandel, jf. § 35, stk. 1, nr. 2, eller fra en virksomhed, der er etableret i udlandet,
- 2) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der får leveret og installeret eller monteret varer her i landet af en virksomhed, der er etableret i udlandet eller for dennes regning,

Bilag til f. t. l. vedr. momsloven m.v.

Gældende formulering

- 3) aftageren er en registreret virksomhed, der modtager en af de i § 17, stk. 2, § 19, stk. 2 og 3, § 20, stk. 2, eller § 21 nævnte ydelser fra en virksomhed, der er etableret i udlandet. Det samme gælder, når en afgiftspligtig aftager modtager en af de i § 18 nævnte ydelser fra en virksomhed, der er etableret i udlandet,
- 4) aftageren er en registreret virksomhed her i landet, der modtager investeringsguld, der er pålagt afgift efter § 51 a eller af guld som råmetal eller som halvforarbejdede produkter, af en lødighed på 325 tusindedele eller derover.

Stk. 2. Betaling af afgift af varer fra andre EU-lande påhviler den person, der foretager en afgiftspligtig erhvervelse.

Stk. 3. Betaling af afgift af varer, der fraføres Københavns Frihavn eller frilager, toldoplæg eller et afgiftsoplæg, påhviler den person, der foranlediger, at varen fraføres de nævnte ordninger.

Stk. 4. Betaling af afgift af varer, der indføres fra steder uden for EU, påhviler importøren.

Stk. 5. Betaling af afgift påhviler enhver, der på en faktura anfører afgiftsbeløb eller anden angivelse af, at fakturabeløbet indbefatter afgift.

Stk. 6. Er en virksomhed uden for EU, bortset fra virksomheder i Grønland, på Færøerne, i Island og i Norge registreret ved en herværende repræsentant efter § 47, stk. 2, hæfter denne og virksomheden solidarisk for betaling af afgiften.

Stk. 7. Er flere virksomheder, der ikke har samme ejer, registreret under et, jf. § 47, stk. 4, hæfter de pågældende solidarisk for betaling af afgift vedrørende de virksomheder, der er omfattet af den fælles registrering.

Lovforslaget

- 3) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der modtager en af de i § 15, stk. 2 og §§ 17 - 21 nævnte ydelser fra en virksomhed, der er etableret i udlandet,
- 4) aftageren er en afgiftspligtig person her i landet, der modtager investeringsguld, der er pålagt afgift efter § 51 a eller af guld som råmetal eller som halvforarbejdede produkter, af en lødighed på 325 tusindedele eller derover.«.

22. § 46, stk. 6 affattes således:

»*Stk. 6.* Er en virksomhed registreret ved en herværende repræsentant efter § 47, stk. 2, hæfter denne og repræsentanten solidarisk for betaling af afgiften.«.

23 I § 46 indsættes efter *stk. 7*, som nyt *stk.*:

»*Stk. 8.* Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om dokumentation for, at aftageren er betalingspligtig efter *stk. 1*.«.

Gældende formulering

§ 47. - - -

Stk. 2. Afgiftspligtige personer, der ikke har forretningssted her i landet, og som er registreringspligtige efter stk. 1, skal registreres ved en person, der er bosiddende her i landet, eller ved en virksomhed, der har forretningssted her i landet. Det samme gælder, når den udenlandske virksomhed foretager erhvervelser af varer fra andre EU-lande. Virksomheden skal dog ikke registreres i det omfang, aftageren er betalingspligtig.

Stk. 3. - - -

Stk. 4. Flere afgiftspligtige personer, der udelukkende driver registreringspligtig virksomhed, kan efter anmodning registreres under et. De statslige told- og skattemyndigheder kan tillade, at to eller flere afgiftspligtige personer, der både driver registreringspligtig og ikke registreringspligtig virksomhed, kan registreres under et. Tilladelse kan kun gives, hvis den ene afgiftspligtige person (moderselskabet m.v.) gennem direkte eller indirekte besiddelse af samtlige aktier m.v. ejer den eller de andre afgiftspligtige personer (datterselskaber, datterdatterselskaber m.v.), der inddrages under fællesregistreringen. Uanset reglerne i 3. pkt. kan de statslige told- og skattemyndigheder dog tillade fællesregistrering, selv om et datterselskab udsteder aktier m.v., der er omfattet af ligningslovens § 7 A, når udstedelsen heraf er betinget af, at de ved afståelse eller ved medarbejderens død tilbagesælges til selskabet, der er forpligtet til at erhverve disse. Fællesregistrering kan kun ske mellem selskaber m.v., der er etableret her i landet. Anmodning om fællesregistrering skal ske senest 1 måned, inden fællesregistreringen ønskes iværksat.

Stk. 5. - - -

§ 49. - - -

Stk. 2. Der skal ikke ske registrering og betales afgift af

- 1) salg i marketenderier og kantiner, når salget ikke overstiger 30.000 kr. årligt,

Lovforslaget

24. § 47, stk. 2 affattes således:

»*Stk. 2.* Afgiftspligtige personer, der har forretningssted udenfor EU, og som er registreringspligtige efter stk. 1, skal registreres ved en person, der er bosiddende her i landet eller ved en virksomhed, der har forretningssted her i landet. Det samme gælder, når den udenlandske virksomhed foretager erhvervelser af varer fra andre EU-lande. Virksomheden skal dog ikke registreres, når virksomheden kommer fra et land, med hvem Danmark har et retligt instrument vedrørende gensidig bistand med en retsvirkning, der svarer til reglerne i EU, eller når aftageren er gjort betalingspligtig efter § 46, stk. 1.«

25. I § 47, stk. 4, 2. pkt. (et sted) og 3. pkt. (to steder) udgår »afgiftspligtige«.

26. I § 49, stk. 2, nr. 2, ændres »110.000« til »170.000«.

Gældende formulering

- 2) blindes salg af varer og ydelser, når salget ikke overstiger 110.000 kr. årligt,
- 3) kunstneres eller disses arvingers første-gangssalg af kunstnerens egne kunstgenstande, jf. § 69, stk. 4, når salget hverken i det løbende eller i det foregående kalenderår overstiger 300.000 kr. Der skal alene betales afgift af det salg, som finder sted efter registreringspligtens indtræden.

Stk. 3. - - -

§ 65. Afgiftspligtige aftagere, der ikke er registreret, men som er betalingspligtige for køb af ydelser i udlandet efter § 46, stk. 1, nr. 3, 2. pkt., skal

- 1) føre et regnskab, der kan danne grundlag for opgørelsen af den afgift, der skal betales for de pågældende ydelser for hver afgiftsperiode, som er det kvartal, i hvilket de pågældende ydelser er leveret, og for kontrollen med afgiftens betaling,
- 2) senest 1 måned og 10 dage efter udløbet af afgiftsperioden, når der er foretaget betalingspligtige køb i perioden, til de statslige told- og skattemyndigheder angive størrelsen af det afgiftsbeløb, der skal betales for afgiftsperioden. § 58, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2-3. - - -

§ 4. - - -

Stk. 2. Afgiftsgrundlaget er virksomhedens lønsum med tillæg af 90 pct. for følgende virksomheder:

- 1)-2) - - -
- 3) Turistkontorers oplysnings- og informationsvirksomhed.

Lovforslaget

27. I § 65, stk. 1, ændres »efter § 46, stk. 1, nr. 3, 2. pkt.« til »efter § 46, stk. 1«.

§ 2

I lov om afgift af lønsum m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 15. september 1998, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 1299 af 20. december 2000, foretages følgende ændring:

1. § 4, stk. 2, nr. 3, ophæves.

Nr. 4. bliver herefter nr. 3.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

4) ---

*Stk. 3-5. ---.***§ 5. ---**

Stk. 3. For virksomheder omfattet af § 4, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4, er afgiften 3,08 pct. af den del af afgiftsgrundlaget, der udgøres af virksomhedens lønsam, med tillæg af 2,50 pct. af 90 pct. af lønsummen.

Stk. 4. ---

2. I § 5, *stk. 3*, ændres »§ 4, stk. 2, nr. 2, 3 eller 4« til: »§ 4, stk. 2, nr. 2 eller 3«.

Bilag 2

De Europæiske Fællesskabers Tidende.

21.10.2000.

RÅDETS DIREKTIV 2000/65/EF

of 17. oktober 2000

om ændring af direktiv 77/388/EØF for så vidt angår bestemmelse af betalingspligten for merværdiafgiften

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 93,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾, under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) De gældende regler i artikel 21 i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstatenes lovgivning om omsætningsafgifter -Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag ⁽⁴⁾ om bestemmelse af betalingspligten for afgiften medfører alvorlige vanskeligheder for de erhvervsdrivende, navnlig for de mindre virksomheder.
- (2) Rådets direktiv 76/308/EØF of 15. marts 1976 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med de foranstaltninger, der er finansieret af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, samt af landbrugsafgifter og told ⁽⁵⁾, Rådets direktiv 77/(10) 799/EØF of 19. december 1977 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder inden for området direkte skatter ⁽⁶⁾ og Rådets forordning (EØF) nr. 218/92 af 27. januar 1992 om administrativt samarbejde inden for området indirekte skatter (moms) ⁽⁷⁾ fastlægger regler for gensidig bistand mellem medlemsstaterne med hensyn til en korrekt påligning af momsen og inddrivelse heraf.
- (3) I Kommissionens rapport om anden fase af SLIM-initiativet (Simpler Legislation for the Internal Market) anbefales det, at mulighederne for at ændre reglerne om fiskal repræsentation som fastlagt i artikel 21 i direktiv 77/388/EØF undersøges nærmere.

- (4) Den eneste ændring, som reelt kan medføre en større forenkling af det fælles momssystem i almindelighed, men navnlig af bestemmelsen af, hvem der er betalingspligtig, består i at fjerne alle muligheder for, at medlemsstaterne kan gøre udpegelsen af en fiskal repræsentant obligatorisk.
- (5) For ikke-etablerede afgiftspligtige personer bør det følgelig være frivilligt at udpege en fiskal repræsentant.
- (6) I henhold til artikel 22 i direktiv 77/388/EØF kan medlemsstaterne direkte pålægge ikke-etablerede afgiftspligtige personer de samme forpligtelser som dem, der påhviler etablerede afgiftspligtige personer, herunder forpligtelser, som kan pålægges i henhold til artikel 22, stk. 8.
- (7) Medlemsstaterne bør fortsat kunne kræve, at ikke-etablerede afgiftspligtige personer fra lande, med hvilke der ikke findes noget retligt instrument, som fastlægger regler for gensidig bistand på linje med Fællesskabets regler herom, udpeger en fiskalrepræsentant, der er betalingspligtig i den ikke-etablerede afgiftspligtige persons sted, eller en befuldmægtiget.
- (8) Medlemsstaterne bør ligeledes opretholde deres beføjelser med hensyn til at bestemme, hvem der er betalingspligtig for importafgiften.
- (9) Det er vigtigt, at medlemsstaterne fortsat kan træffe foranstaltninger til at lade en anden end den betalingspligtige person hæfte solidarisk for afgiftens erlæggelse.
- (10) Bestemmelsen i artikel 10 i direktiv 77/388/EØF bør præciseres for at hindre en række former for afgiftsunddragelse i forbindelse med fortløbende ydelser, som ikke medfører på forhånd fastsatte og på hinanden følgende afregninger eller betalinger.
- (11) Direktiv 77/388/EØF bør ændres i overensstemmelse hermed -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 77/388/EØF foretages følgende ændringer:

- 1) I artikel 10, stk. 2, første afsnit, tilføjes efter andet punktum et nyt punktum med følgende affattelse:

⁽¹⁾ EFT C 409 of 30.12.1998, s. 10.

⁽²⁾ EFT C 219 of 30.7.1999, s. 91.

⁽³⁾ EFT C 116 of 28.4.1999, s. 14.

⁽⁴⁾ EFT L 145 of 13.6.1977, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 2000-177/EF (EFT L 84 af 5.4.2000, s. 24).

⁽⁵⁾ EFT L 73 a-19.3.1976, s. 18. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽⁶⁾ EFT L 336 af 27.12.1977, s. 15. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽⁷⁾ EFT L 24 of 1.2.1992, s. 1.

- Medlemsstaterne kan træffe afgørelse om, at fortløbende leverancer af goder eller tjenesteydelser, der gennemføres i løbet af en vis periode, i visse tilfælde anses for at finde sted mindst en gang om året.«
- 2) I artikel 28f, stk. 1, som ændrer artikel 17, stk. 2, 3 og 4, ændres i artikel 17, stk. 4, litra a), »artikel 21, nr. 1, litra a)« til »artikel 21, stk. 1, litra a) og c)«.
- 3) I artikel 28c, punkt E, nr. 3, femte led, ændres »artikel 21, nr. 1, litra a), tredje afsnit« til »artikel 21, stk. 1, litra c)«.
- 4) I artikel 28g, som ændrer artikel 21, affattes artikel 21 således:

»Artikel 21

Betalingspligtige over for statskassen

1. Merværdiafgiften påhviler inden for Fællesskabet:
 - a) den afgiftspligtige person, som foretager en afgiftspligtig levering af goder eller tjenesteydelser, bortset fra de i litra b) og c) omhandlede tilfælde.
Hvis den afgiftspligtige levering af goder eller tjenesteydelser foretages af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i indlandet, kan medlemsstaterne på betingelser, som de selv fastsætter, bestemme, at den betalingspligtige person er den person, for hvem den afgiftspligtige levering af goder eller tjenesteydelser foretages
 - b) aftageren af en ydelse som omhandlet i artikel 9, stk. 2, litra e), eller aftageren af en ydelse som omhandlet i artikel 28b, punkt C, D, E og F, såfremt vedkommende i indlandet er registreret som afgiftspligtig, og ydelsen leveres af en afgiftspligtig, der ikke er etableret i indlandet
 - c) aftageren af leveringen af goderne, når følgende betingelser er opfyldt:
 - den afgiftspligtige transaktion er en levering af goder foretaget under de i artikel 28c, punkt E, nr. 3, omhandlede betingelser
 - aftageren af leveringen af goder er en anden afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person, der er momsregistreret i indlandet
 - den faktura, der er udstedt af den i indlandet ikke-etablerede afgiftspligtige person er i overensstemmelse med artikel 22, stk. 3.
 Medlemsstaterne kan dog træffe beslutning om en undtagelse fra denne forpligtelse, såfremt den afgiftspligtige person, som ikke er etableret i indlandet, har udpeget en fiskal repræsentant i dette land
 - d) enhver person, som anfører merværdiafgiften på en faktura eller et dokument, der tjener som faktura
 - e) den person, som erhverver et gode inden for Fællesskabet.

2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 gælder følgende:
 - a) Er den betalingspligtige person i henhold til bestemmelserne i stk. 1 en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i indlandet, kan medlemsstaterne tillade vedkommende at udpege en fiskal repræsentant som afgiftspligtig. Betingelserne og vilkårene for denne mulighed fastsættes af hver enkelt medlemsstat.
 - b) Hvis den afgiftspligtige transaktion foretages af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i indlandet, og der ikke med det land, hvor denne afgiftspligtige person har bopæl eller er etableret, findes noget retligt instrument vedrørende gensidig bistand med en retsvirkning, der svarer til reglerne i direktiv 76/308/EØF (*) og 77/799/EØF (**) og Rådets forordning (EØF) nr. 21892 af 27. januar 1992 om administrativt samarbejde inden for området indirekte skatter (moms) (***), kan medlemsstaterne træffe foranstaltninger til at lade den fiskale repræsentant, der udpeges af den ikke-etablerede afgiftspligtige person, være betalingspligtig.
3. I de i stk. 1 og 2 omhandlede tilfælde har medlemsstaterne mulighed for at lade en anden end den betalingspligtige person hæfte solidarisk for afgiftens erlæggelse.
4. Ved indførsel: merværdiafgiften påhviler den eller de personer, der af indførselsmedlemsstaten er udpeget eller godkendt som betalingspligtige.

(*) EFT L 73 af 19.3.1976, s. 18. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

(**) EFT L 336 af 27.12.1977, s. 15. Direktivet er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

(***) EFT L 24 af 1.2.1992, s. 1.a.

- 5) I artikel 28h, som erstatter artikel 22, ændres artikel 22 således:
 - a) stk. 1, litra c), første led, affattes således:

»enhver afgiftspligtig person, bortset fra de i artikel 28a, stk. 4, omhandlede afgiftspligtige personer, der i indlandet foretager levering af goder eller tjenesteydelser, som giver den pågældende fradragsret, bortset fra goder eller tjenesteydelser, for hvilke afgiften udelukkende påhviler aftageren eller modtageren i overensstemmelse med artikel 21, stk. 1, litra a), b) eller c). Medlemsstaterne kan dog undlade at registrere visse afgiftspligtige personer, der er omhandlet i artikel 4, stk. 3«
 - b) stk. 7 affattes således:

»stk. 7. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at personer, som i henhold til artikel 21, stk. 1 og 2, betragtes som betalingspligtige i stedet for en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i indlandet, opfylder den i nærværende artikel omhandlede forpligtelse til angivelse og betaling; medlemsstaterne træffer

endvidere de nødvendige foranstaltninger med henblik på, at de personer, som i henhold til artikel 21 stk. 3, anses for at hæfte solidarisk for afgiftens erlæggelse, opfylder den i nærværende artikel omhandlede forpligtelse til betaling.«

6) Uanset nr. 2, 3 og 5 i nærværende artikel ændres følgende i hele direktivet:

- a) »artikel 21, nr. 1, ...« erstattes med »artikel 21, stk. 1,
- b) »artikel 21, nr. 2, ...« og »artikel 21, stk. 2, ...« erstattes med »artikel 21, stk. 4, ...«.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2001. De underretter straks kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De

nærmere regler for anvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne sender Kommissionen teksten til de rationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv, samt en sammenlignende oversigt over, hvilke vedtagne nationale gennemførelsesbestemmelser, der svarer til hver af direktivets bestemmelser.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 17. oktober 2000.

På Rådets vegne

L. FABIUS
formand

De for de foreslåede ændringer som følge af tilpasninger til 6. momsdirektiv (77/388/EØF med senere ændringer) relevante bestemmelser i direktivet.

Til forslagens § 1, nr. 2 og 25

6. momsdirektiv artikel 4, stk. 4, 2. afsnit

»4.....

Med forbehold af det i artikel 29 nævnte samråd har de enkelte medlemsstater mulighed for at betragte personer, som er etableret i indlandet, og som i retlig forstand er selvstændige, men som finansielt, økonomisk og organisatorisk er nært knyttet til hinanden, som én enkelt afgiftspligtig person.«

Til forslagens § 1, nr. 3 og 15 - 19

6. momsdirektiv artikel 5, stk. 6

»6. Med levering mod vederlag sidestilles det forhold, at en afgiftspligtig person fra sin egen virksomhed udtager et gode, som han anvender til privat brug for sig selv eller for sit personale, eller som han overdrager vederlagsfrit, eller i øvrigt benytter til et virksomheden uvedkommende formål, såfremt dette gode eller de bestanddele, det er sammensat af, har givet ret til fuldt eller delvist fradrag af merværdiafgiften. Udtagelse af goder til virksomhedens eget brug i form af gaver af ringe værdi og vareprøver omfattes dog ikke af denne bestemmelse.«

6. momsdirektiv artikel 17, stk. 6

»6. Senest inden udløbet af en periode på fire år fra datoen for dette direktivs ikrafttræden fastsætter Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen de udgifter, der ikke giver ret til fradrag i merværdiafgiften. Under alle omstændigheder giver udgifter, der ikke er af streng erhvervsmæssig karakter, som for eksempel udgifter til luksusforbrug, underholdning eller repræsentation, ikke adgang til fradrag.«

Til forslagens § 1, nr. 4

6. momsdirektiv bilag F, nr. 27

»27. Tjenesteydelser præsteres af de i artikel 26 omhandlede rejsebureauer og af rejsebureau-

er, der handler i den rejsendes navn og for hans regning, i forbindelse med rejser inden for Fællesskabet.«

6. momsdirektiv artikel 26, stk. 1

»1. Medlemsstaterne anvender merværdiafgiften på transaktioner udøvet af rejsebureauer i overensstemmelse med denne artikel, for så vidt disse bureauer handler i eget navn over for den rejsende og til rejsens gennemførelse anvender leveringer og tjenesteydelser, der præsteres af andre afgiftspligtige personer. Denne artikel finder ikke anvendelse på rejsebureauer, der udelukkende fungerer som formidlere, og på hvilke artikel 11, punkt A, stk. 3, litra c), finder anvendelse. Ved rejsebureauer forstås i denne artikel ligeledes personer, der organiserer turistrejser.«

Til forslagens § 1, nr. 5 - 8 og 21

6. momsdirektiv artikel 9

»1. Ved leveringsstedet for tjenesteydelser forstås det sted, hvor den, der yder tjenesten, har etableret enten hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller et fast forretningssted, hvorfra tjenesteydelsen leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningssted hans bopæl eller hans sædvanlige opholdssted.

2. Dog gælder følgende:

a).....

b).....

.....

e) Leveringsstedet for følgende tjenesteydelser, som præsteres for aftagere, der er etableret uden for Fællesskabet, eller for afgiftspligtige personer, som er etableret i Fællesskabet, men uden for yderens land, er det sted, hvor aftageren har etableret enten hjemstedet for sin erhvervsmæssige virksomhed eller et fast forretningssted, til hvilket tjenesteydelsen præsteres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et så-

dant forretningssted hans bopæl eller hans sædvanlige opholdssted:

- * hel eller delvis overdragelse af ophavsretten, patentrettigheder, licensrettigheder, retten til varemærker, fællesmærker og mønstre og af andre lignende rettigheder,
 - * reklamevirksomhed,
 - * ydelser fra rådgivningsvirksomheder, ingeniører, projektvirksomheder, advokater og revisorer, samt andre lignende ydelser tillige med databehandling og meddelelse af oplysninger,
 - * bank-, finansierings- og forsikringstransaktioner, herunder genforsikring, med undtagelse af udlejning af bankbøks, *
 - virksomhed som vikarbureau,
 - * tjenesteydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, såfremt deres virksomhed vedrører levering af sådanne ydelser som omhandlet i dette litra,
 - * udlejning af løsørestande med undtagelse af transportmidler af enhver art,
 - * teletjenester. Ved teletjenester forstås tjenesteydelser, hvis formål er transmission, udsendelse eller modtagelse af signaler, skrift, billeder og lyd eller andre informationer, ved hjælp af trådforbindelse eller radiobølger eller ved optiske eller andre elektromagnetiske medier, herunder også den hermed forbundne overdragelse af retten til at benytte adgangen til transmission, udsendelse eller modtagelse. Teletjenester som defineret i denne bestemmelse omfatter også formidling af adgang til globale informationsnet.
3. Med henblik på at undgå dobbelt påligning af afgifter, ikke-påligning af sådanne eller konkurrencefordrejning, kan medlemsstaterne med hensyn til tjenesteydelser i henhold til stk. 2, litra e), og med hensyn til udlejning af transportmidler anse:
- a) leveringsstedet for tjenesteydelsen, når dette i henhold til denne artikel er beliggende i indlandet, som beliggende uden for Fællesskabet, såfremt den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted uden for Fællesskabet;
 - b) leveringsstedet for tjenesteydelsen, når dette i henhold til denne artikel er beliggende uden for Fællesskabet, som beliggende i indlandet, såfremt den faktiske

benyttelse eller udnyttelse finder sted i indlandet.

4. Når de i stk. 2, litra e), definerede teletjenester af en afgiftspligtig, der er etableret uden for Fællesskabet, leveres til en ikke-afgiftspligtig, der er etableret i Fællesskabet, gør medlemslandene brug af stk. 3, litra b).«

Til forslaget § 1, nr. 9

6. momsdirektiv artikel 28b, punkt E, nr. 3

- »3. Uanset artikel 9, stk. 1, er leveringsstedet for tjenesteydelser, der leveres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, såfremt deres virksomhed vedrører andre transaktioner end dem, der er nævnt i stk. 1 og 2 samt i artikel 9, stk. 2, litra e), det sted, hvor de pågældende transaktioner foretages.

Når aftageren er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, hvor de pågældende transaktioner foretages, anses leveringsstedet for den tjenesteydelse, som formidleren leverer, dog for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt aftageren det momsregistreringsnummer, hvorunder tjenesteydelsen er leveret af formidleren.«

Til forslaget § 1, nr. 11 og 12

6. momsdirektiv artikel 28d, stk. 1 - 4

- »1. Afgiftspligten indtræder på det tidspunkt, hvor erhvervelsen inden for Fællesskabet af goder finder sted. Erhvervelsen inden for Fællesskabet af goder anses for at finde sted på det tidspunkt, hvor leveringen i indlandet af lignende goder anses for at finde sted.
2. For erhvervelser inden for Fællesskabet af goder forfalder afgiften den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken afgiftspligten er indtrådt.
 3. Uanset stk. 2 forfalder afgiften ved udstedelsen af fakturaen eller et andet tilsvarende dokument som omhandlet i artikel 22, stk. 3, litra a), første afsnit, når fakturaen eller dokumentet er udstedt til erhververen inden den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken afgiftspligten er indtrådt.
 4. Uanset artikel 10, stk. 2, forfalder afgiften for levering af goder efter bestemmelserne i artikel 28c, punkt A, den 15. i den måned,

der følger efter den måned, i hvilken afgifts-
pligten er indtrådt.

Afgiften forfalder imidlertid ved udstedelsen af fakturaen som omhandlet i artikel 22, stk. 3, litra a), første afsnit, eller af et andet tilsvarende dokument, når fakturaen eller dokumentet er udstedt inden den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken afgiftspligten er indtrådt.«

Til forslaget § 1, nr. 13

6. momsdirektiv artikel 11, A, stk. 1, litra a)

»1. Beskatningsgrundlaget er:

a) ved levering af goder og tjenesteydelser, bortset fra de under litra b), c) og d) omhandlede, den samlede modværdi, som leverandøren eller tjenesteyderen modtager eller vil modtage af køberen, aftageren eller tredjemand for de pågældende transaktioner, herunder tilskud, der er direkte forbundet med transaktionernes pris;«

Til forslaget § 1, nr. 14

6. momsdirektiv artikel 15, stk. 4 og 7

»4. levering af goder bestemt som forsyninger, herunder proviant, til fartøjer, der:

- a) anvendes til sejlads i rum sø, og som mod betaling udfører passagerbefordring eller benyttes i forbindelse med handels-, industri- eller fiskerivirksomhed;
- b) anvendes til bjærgnings- eller redningsoperationer på havet eller til kystfiskeri, for dettes vedkommende dog med undtagelse af proviant;
- c) tilhørende marinen, således som disse er fastlagt under pos. 89.01 A, i den fælles toldtarif, når de forlader landet med en havn eller ankerplads i udlandet som destination.

Kommissionen forelægger snarest Rådet forslag med henblik på at fastsætte fiskale bestemmelser på fællesskabsplan, som præciserer anvendelsesområdet og de praktiske omstændigheder ved gennemførelsen af denne fritagelse og de fritagelser, der er omhandlet i punkt 5 -9. Indtil disse bestemmelser træder i kraft, kan medlemsstaterne begrænse den fritagelse, der omhandles i dette nummer;

5-6

7. levering af goder bestemt som forsyninger, herunder proviant, til de under nr. 6 omhandlede luftfartøjer.«

Til lovforslag nr. L 19. Skriftlig fremsættelse (3. oktober 2001)

Skatteministeren (Frode Sørensen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af momsloven og lønsumsafgiftsloven. (Ændringer af regler om betalingspligtige personer m.v., ændringer som følge af tilpasning til 6. momsdirektiv og andre ændringer).

(Lovforslag nr. L 19).

Med det formål at give en økonomisk lempelse til især små og mellemstore virksomheder i EU gennemfører forslaget et nyt direktiv i momsloven. Direktivet indebærer, at skattemyndighederne ikke længere kan stille som krav til en virksomhed fra et andet EU-land, at den skal registreres ved en repræsentant, når virksomheden sælger momspligtige leverancer til virksomheder eller private i landet.

Med det formål generelt at forebygge indtægtstab på grund af manglende betaling af moms fra momspligtige virksomheder, der ikke er etableret i Danmark, foreslås det samtidig at udvide anvendelsesområdet for reglen om omvendt betalingspligt i momsloven til en række momspligtige leverancer, som hidtil ikke har været omfattet.

Ændringen, der samtidig må betegnes som en forenkling af momsloven, indebærer, at det fremover altid vil være den danske virksomhed, som skal afregne momsen til skattemyndighederne, når virksomheden modtager en momspligtig vare eller ydelse fra en virksomhed, der er etableret i udlandet. Reglen om omvendt betalingspligt vil dog fortsat ikke gælde ved salg til private.

Herudover indeholder forslaget en række forslag, der har til formål at tilpasse nogle af momslovens bestemmelser til de tilsvarende i 6. momsdirektiv. Forslagene stilles på baggrund af de anbefalinger om lovændringer, som en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra skattemyndighederne og advokat- og revisororganisationer, kom med i en rapport i juli i år.

Langt den overvejende del af forslagene er sproglige justeringer, tekniske justeringer og forslag, der betyder at der i momsloven indføres nogle bestemmelser, der efter direktivet gives mulighed for at vi bruger. Kun et par af forslagene er begrundet med, at det er vurderet som tvivlsomt, om 6. momsdirektiv giver tilstrækkelig hjemmel til de gældende bestemmelser. Regeringen finder ikke, at der er nogle af forslagene, som har særlig væsentlig betydning for hverken erhvervslivet eller myndighederne, hvilket viser, at momsloven ikke har så store mangler, som den kritik, der med jævne mellemrum opstår af den måde, hvorpå EU-reglerne er gennemført i loven, synes at indikere.

Af ændringerne vil jeg specielt nævne, at det foreslås, at virksomheders gaver til forretningsforbindelser, kunder og lignende fremover skal betragtes momsmæssigt ligesom reklameartikler, hvis værdien er på 100 kr. eller mindre. Det betyder, at disse gaver fremover kan foræres væk uden at det som i dag bevirker, at der ikke er fradragsret for momsen af indkøbene. Det vil bringe os i større overensstemmelse med praksis i de øvrige EU lande, men samtidig er det et forslag, der betyder et vist provenutab for staten, nemlig ca. 25 mill. kr. årligt. Til gengæld vil erhvervslivet få forbedret deres økonomi tilsvarende.

Forslaget indeholder også forslag, der ikke er begrundet i EU-reglerne, og her vil jeg gerne nævne forslaget om, at der sker en regulering af den årlige omsætningsgrænse for blindes salg af varer og ydelser fra 110.000 kr. til 170.000 kr. Stigningen svarer til den almindelige prisudvikling. Dette forslag vil give et provenutab for staten på ca. 1 mill. kr.

Loven foreslås af hensyn til fristen for gennemførelsen af direktivet at træde i kraft 1. januar 2002.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne i lovforslaget, skal jeg anbefale det til Tingets villige behandling.